

შირაკი

SHIRAKI

www.open.ge

გამოცემის 1937 წლიდან

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გაზეთი

№10 (9.624)

29 მარტი-5 აპრილი 2014 წელი

ფასი: 50 თეთრი

ყოველკვირეული გამოცემა

აღვადგინოთ ჰარმონია ადამიანსა და ბუნებას შორის

22.03.2014 12:01

თანამედროვე მსოფლიოში, რომელსაც სხვაგვარად ტექნიკურ საუკუნესაც უწოდებენ, ადამიანის ბუნებისადმი ობიექტური მიდგომა მკვეთრად გაიზარდა. ბუნებაზე ადამიანის

მომხმარებლური დამოკიდებულება უარყოფითად მოქმედებს. არადა, ბუნება - ეს დედამიწის პიროვნებაა, მისი ნიაღვრის, სიცოცხლისა და კლიმატის ჰარმონიაა. ბუნების დაცვა კი ნიშნავს

ალბათ კი... მაშინ აუცილებლად გაიგონებდით მელოდიას, რომელსაც ქვევზე, ფესვებზე და ჩქერებზე უკრავს წყალი. ყოველი მდინარე თავისი სიცოცხლის

სიმღერას მღერის, ხშირად ეს სიმღერა უკვე დამახინჯებულია უაზრო დისონანსებით, რომელიც უამრავი ადამიანის ვიზიტს შეუტანია მის პარტიტურაში... საძოვრების დაუზოგავად გამოფიტვა თავდაპირველად მცენარეებს, შემდეგ კი ნიადაგს ლუპავს, მერე თოვლები, საფანტები და შხამები სპობენ მსხვილ ძუძუმწოვრებსა და ფრინველებს...

დღეს ბევრი ეროვნული პარკია შექმნილი ველური ბუნების დაცვის მიზნით, თუმცა მისი დამფასებელთა რიცხვი მაინც მცირდება, მხოლოდ ე.წ. ცნობიერების ამაღლების პროექტები საჭირო შედეგს ვერ აღწევენ. ბუნება რომ შეიყვარო, იქ რამდენიმე დღე მაინც უნდა გაატარო, უნდა შეიგრძნო პირველქმნილი ბუნების სილამაზე. ეროვნული პარკებშიც გზებითა და ტურისტებით ხომ იმისთვის იქმნება, რომ ბევრმა შეძლოს ამ მუსიკის გაგონება, მაგრამ იმ დროისთვის,

როდესაც ეს ბევრი მოსმენას ისწავლის, არ დარჩება თითქმის არაფერი, არეული ხმაურის გარდა.

ამ არეული ხმაურის ასაცილებლად საჭიროა ბუნების მოფრთხილება და იმ გარემოს სისუფთავის დაცვა მაინც, სადაც ჩვენ გვიხდება ცხოვრება. ამისთვის უამრავი არასამთავრობო ორგანიზაცია იქმნება და ცდილობს, საზოგადოებას ბუნების დაცვისკენ მოუწოდოს და ქმედითი ღონისძიებებიც განახორციელოს, მაგალითად, დასუფთავების აქციების ორგანიზებას ითავოს.

22 მარტს, არასამთავრობო ორგანიზაცია „მწვანეთა მოძრაობა/დედამიწის მეგობრები -საქართველოს“ ორგანიზებით ქალაქ დედოფლისწყაროსა და მუნიციპალიტეტის 10 სოფელში დასუფთავების აქცია „ლურჯი ნაკადული“ მოეწყო. აქციის მიზანი ეკო სისტემების გადარჩენა იყო. (გაგრძელება გვ.5)

გამოცხადებული სიკვდილის ქრონიკა (!)

დედოფლისწყაროში ტუბერკულოზით დაავადებულთა რიცხვი შემცირდა

24 მარტს ტუბერკულოზთან ბრძოლის მსოფლიო დღე აღინიშნა. აქამდე მოსახლეობას ეგონა, რომ ეს დაავადება განკურნებადი იყო და მსოფლიო სამედიცინო საზოგადოება შიდასი და მარცხების გზებს განიხილავდა. ამ დღეებში სოციალურ ქსელში გავრცელდა შოთა ლიპარტელიანის ჩანაწერები, რომელიც თვითონ ტუბერკულოზითა დაავადებული. ამჟამად ის პარიზში იმყოფება და, როგორც თავად ამბობს, ნარმატებული მკურნალობის შედეგად თითქმის სრულიად გამოჯანმრთელდა. ის იმ ამბებს გვიყვება, რომელიც საკუთარ თავზე გადაიტანა საქართველოში რამდენიმეწლიანი უშედეგო მკურნალობის შედეგად.

„ნამდვილად არ გამოვიჩრჩევი ბოროტი მეხსიერებით და მუდმივად ვცდილობ ყოველივე ცუდის დაფიქრებას, რაც კი ოდესმე ვინმეს ჩემთვის გაუკეთებია, მაგრამ არ შემიძლია არ გავიხსენო ერთი კონკრეტული შემთხვევა:

2010 წლის გაზაფხული იყო, უკვე ერთ წელზე მეტი იყო გასული, რაც ახალი DOIS PLUS-ის პროგრამით გავდიოდი მკურნალობის კურსს. ჩატარებულმა გამოკვლევებმა აჩვენეს, რომ თითქმის არანაირი შედეგი არ მქონდა და ისევ ბაცილა-გამომყოფი ვიყავი. იმ მომენტისთვის

მკურნალობის კურსს ვიტარებდი ამბოლატორიულად და ზედამხედველობას მიწევდა ხუდადოვის ცენტრის ექიმი-ფტიზიატრი ქ-ნი ლია ლამბაძიძე. შევედივარ ექიმის კაბინეტში და ჩვენს შორის დაახლოებით ასეთი საუბარი გაიმართა:

- გამარჯობა ქალბატონო ლია, როგორ ბრძანდებით?

- ააალიპარტელიანი? გამარჯობა, არ გეკითხები როგორ ხარ, და ბრძანდი--და ექიმის მაგიდიდან ორი მეტრით მოშორებულ სკამზე მიმითითა. მიუხედავად იმისა, რომ დამცავი ნიღაბი მეკეთა, ფანჯარა უფრო ფართოდ გამოაღო და თავდაცვლა დაჯდა.

- გისმენ.

- არა... ეს მე გისმენ, ალბათ იცით ჩემი ანალიზის პასუხები და თქვენი აზრი მაინტერესებს.

- აბა რა გითხრა ძმო, თავდაცვლაზე ტყუილად წვალა, რადგან ერთი წლის განმავლობაში შედეგი არ გაქვს, ვერაფრით დაგაიმედებ.-- ჟურნალში რაღაც ჩაინიშნა და მზერა ჩემზე შეაჩერა.

- მაგრამ, ხომ მქონდა შედეგი, რვა თვე ყველაფერი კარგად მიდიოდა და მას შემდეგ, რაც ნამლები შემიცვალეს, მერე გავხდი ისევ ცუდად.

- მკურნალობა გიტარდებოდა ისე, როგორც საჭირო იყო და აქ ნამლები არაფერ შუაშია. რეალურად უნდა შეა-

ფასო სიტუაცია.

- მკურნალობის გაგრძელებას აზრი არ აქვს?

- აბა რა გითხრა...

- კი, მე მესმის ჩემი მდგომარეობა, მაგრამ იქნებ რაიმე გამოსავალი არსებობს მაინც... იქნებ ფილტვის ოპერაცია გამიკეთდეს...

- არა არა, რა ოპერაცია, ამ ეტაპზე უკვე დიდი ხანია ჩაიარა, მაგაზე თავის დროზე უნდა გეფიქროს.

- ჰოო, მე კი ვფიქრობდი რა თქმა უნდა, მაგრამ... იქნებ საზღვარგარეთ ვცადო ბედი და ევროპაში წავიდე?

- იცი რას გეტყვი? სამწუხაროდ სასწაულებს არც ევროპაში ახდენენ და სხვათაშორის, ბევრ ევროპულ ქვეყანაზე უკეთესი მკურნალობა გვაქვს აქ...

- ეი, თქვენ ფიქრობთ, რომ ყველაფერი დამთავრებულია და აღარ ღირს მკურნალობის გაგრძელება?

ჟურნალში რაღაცას გაფაციცებით აწერდა და ჩემს შეკითხვაზე თავი არ აუნეგია ისე მიპასუხა:

- მე ქირურგი ვარ და ვიცი, რასაც ვამბობ... ბოდიშს გიხდის, ძალიან ბევრი ხალხი მელოდება და ცოტა დრო მაქვს.

- რამდენ ადამიანს ისტუმრებთ მოუსავლეობში ასე, ყოველდღე და დაუფიქრებლად?

- ვერ გავიგე?

- არც არის საჭირო... კარგად ბრძანდებით. დარწმუნებული ვარ კიდევ შევხვდებით და იმედი მაქვს ეს საუბარი გემსხსოვრებათ.--მოვტრიალდი, კაბინეტიდან გამოვედი და სანამ ავტობუსის გაჩერებაზე მივიდოდი, სახლში დავრეკე და მუშა-ლეს ვუთხარი--აბასთუმანში მივიღე-ვარ ისევ და ბარგი გააშხადე-მეთქი--რაო, რა მოხდა?

- ექიმმა მიჩნია და დილით უნდა წავიდე.

მას შემდეგ 30 თვე აბასთუმანში გავატარე, მდგომარეობა რათქმუნდა, კიდევ უფრო დამიძიმდა, მხოლოდ 2012 წლის გვიან შემოდგომაზე მოვხერხე ევროპაში წამოსვლა...

ალბათ სხენებული ექიმი ისევ თავის სპეციალობით მუშაობს დღემდე, ან იქნებ დანიშნულებული იყოს ნარმატებული მოღვაწეობისთვის, რადგან უმეტესად ასეთებს ანიშაურებენ... სადაც არ უნდა იყოს, მინდა ხმამაღლა დავყვას გასაგონად გაუფიქროო ის შეკითხვა, რომელიც კაბინეტიდან გამოსვლის წინ დავუსვი:

- რამდენ ადამიანს ისტუმრებთ მოუსავლეობში ასე, ყოველდღე და დაუფიქრებლად?... რამდენი გაისტუმრეთ კიდევ ჩემს შემდეგ???

ამ კითხვის დასმის სურვილი შოთა ლიპარტელიანს საქართველოდან საფრანგეთში წასვლის შე-

მდეგ კიდევ უფრო გაუმძაფრდა, სადაც მას ფილტვზე ოპერაცია ნარმატებით ჩაუტარდა და დღეს ის, პრაქტიკულად, ჯანმრთელია. ის პაციენტებთან ერთად სანიტრებისა და ექთნების, იმ ადამიანების არასასურველ გარემოში მუშაობაზეც ამხვილებს ყურადღებას, რომელთაც ტუბერკულოზით დაავადებული ავადმყოფების მოვლა ევალებათ და მათთან უშუალო კონტაქტი უწევთ. ამ ჩანაწერების პარალელურად, საქართველოს ტუბ. დისპანსერის პაციენტები, რამდენიმე დღეა, პროტესტის ნიშნად საკეებისა და მედიკამენტების მიღებაზე უარს აცხადებენ და შესაბამისი ორგანიზაციებთან ყურადღებას ითხოვენ.

„არასრულფასოვანი მკურნალობის გამო, ხალხი ყოველდღიურად იღუპება. მოვითხოვთ, გადადგინდეს დირექტორი სამკურნალო დარგში - ნანა ქირია და გამოიძებულ იქნას ის ფინანსური მატარებელი, რასაც წლებების განმავლობაში ადგილი აქვს ამ დაწესებულებაში. ასევე, დანერგილ იქნას მკურნალობის აუცილებელი პირობები. გთხოვთ ჟურნალისტებს, არ დაგვტოვოთ უყურადღებოდ, თქვენი თანადგომა გვჭირდება“, - აცხადებენ პაციენტები. ჩვენი ინფორმაციით, საპროტესტო (გაგრძელება გვ.4)

აპროუზული დიპლომი ვაულოვანს...

23. 3

მილიონიანი პროექტი ზემო მაჩხაანში

23. 3

პატიმართა უწყალობის კრიტიკიუმი

უიცივალა

23. 2

დედოფლისწყაროს გამგებელმა ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა, მოადგილესთან აკაკი ნატროშვილთან ერთად დედოფლისწყაროს სათნოების სახლის ბენეფიციარები მოინახულა და საჩუქრად ამერიკული ორგანიზაციის მიერ გამოგზავნილი სუპები გადასცა. შეგახსენებთ, ახლახან, ამგვარი საჩუქარი კახეთის გუბერნიამ რეგიონის რვავე მუნიციპალიტეტში მოქმედ მიუსაფართა სახლებს გაუგზავნა.

23. 2

ფილიპ დიმიტროვი - ქართველი ხალხი ასოცირების შეთანხმებაზე ხელმოწერას იმსახურებს

მე გაგებდავ და ვიტყვი, რომ ქართველი ხალხი იმსახურებს ასოცირების შეთანხმებაზე ხელმოწერას, - ამის შესახებ დღეს გამართულ პრესკონფერენციაზე ევროკავშირის წარმომადგენელმა საქართველოში ფილიპ დიმიტროვმა განაცხადა.

როგორც მან აღნიშნა, თავისთავად ასოცირების შეთანხმებაზე ხელმოწერა ეს არ არის გზის დასასრული, ეს არის ფაქტობრივად დასაწყისი.

“ეს არის დასაწყისი გზის ახალი მონაკვეთისა, რომელიც საქართველომ უნდა გაიაროს, რათა მიაღწიოს ევროკავშირთან ახლო ურთიერთობას, რაც ქართული გაგებით ოჯახის ნაწილად გახდომას ნიშნავს. ის, რომ ქართველმა ხალხმა შეინარჩუნა თავისი პროევროპული, პროდასავლური, პროევროატლანტიკური ტენდენციები, მე გაგებდავ და ვიტყვი, რომ ასეთი ხალხი იმსახურებს, რომ მოხდეს ასოცირების შეთანხმებაზე ხელმოწერა”, - აღნიშნა ფილიპ დიმიტროვი.

მან კიდევ ერთხელ გაუსვა ხაზი იმას, რომ არის ბევრი საკითხი, რომლებიც გაუმჯობესდა და არის საკითხები, რომლებიც უნდა გაუმჯობესდეს.

პატიმართა შეწყალების კრიტერიუმები შეიცვალა

პატიმართა შეწყალების სახელმწიფო კომისიის დებულებაში ცვლილებები განხორციელდა. პატიმართა შეწყალების სახელმწიფო კომისიის ხელმძღვანელის ალექსანდრე მანუჩარაძის განცხადებით, ცვლილებების მიხედვით, შეწყალება უფრო მეტ პატიმარზე გავრცელდება.

„დებულება გახდა უფრო ადამიანური, მკაფიო და სამართლიანი. ახალი კრიტერიუმები ძალიან ბევრ პატიმარზე გავრცელდება. ბევრს შეწყალების უფლება ეზღუდებოდა და ახალი დებულებით ეს უფლება მეტ პატიმარზე გავრცელდება. დებულებაზე მუშაობის პროცესში, პირველი რიგში, გათვალისწინებული იყო შეწყალების სახელმწიფო კომისიის წევრების მოსაზრებები, შემდეგ ეს შევავსეთ პრეზიდენტის ადმინისტრაციასთან - იურიდიულ სამსახურთან, შეწყალების დეპარტამენტთან. დისკუსია გაიმართა პრეზიდენტთან. რამდენიმე შეხვედრა შედგა პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსთან. ახალი დებულება ძალიან სერიოზული დისკუსიის და კამათის პროდუქტია. დიდ ხანს, ძალიან დეტალურად ვიხილავდით, თითოეულ მუხლს სერიოზული კამათი უძღვოდა წინ“, - განუცხადა „ინტერპრესნიუსს“ ელისაშვილი.

სააგენტოს კითხვაზე, მისცემს თუ არა ახალი დებულება პრეზიდენტს შესაძლებლობას, პატიმრები კომისიის გვერდის ავლით შეინალოს, როგორც ეს გასულ წლებში ხდებოდა, ელისაშვილი განმარტა, რომ შეწყალების კომისია სარეკომენდაციო ფუნქციის ორგანოა და ასეთად რჩება. ელისაშვილი აღნიშნა, რომ პრეზიდენტის მითითებაა, თითოეული პატიმრის საქმე კომისიამ აუცილებლად განიხილოს.

„ეს არის მითითება, თუმცა პრეზიდენტს კონსტიტუციით შეუძლია, ვინც როცა უნდა, ისე გაათავისუფლოს. მოცემულობა ასეთია: - პრეზიდენტმა კომისია „იიყვანა“ და გვისთვს, ჩვენ მას ე.წ. შავი საქმე შევუსრულოთ. ახლა 1300 საქმიდან 500 საქმე გადავარჩიეთ. პრეზიდენტი 1300 საქმე ვერ წაიკითხავს და ვერ გადაარჩევს. ამ „შავ საქმეს“ საზოგადოებისთვის სანდო ადამიანები აკეთებენ და შესაწყალებელ პატიმრებზე კომისია პრეზიდენტს რეკომენდაციას უგზავნის. რეკომენდაციების შესრულება სავალდებულო არ არის — ყოფილა შემთხვევა, როცა შეწყალებაზე რეკომენდაცია გადავავსებდით, მაგრამ პრეზიდენტმა რამდენიმე პატიმრის შეწყალებაზე უარი თქვა. მიხეილ სააკაშვილის დროს სია 100%-ით იცვლებოდა. ასეთი რამ ახლა თუ მოხდება, კომისიაში არც ერთი ადამიანი არ დარჩება, მაგრამ არ მომხდარა. ჩვენსა და პრეზიდენტს შორის ურთიერთობას ეთიკა და ურთიერთპატივისცემა არეგულირებს“, - აცხადებს ელისაშვილი.

პატიმართა შეწყალების სახელმწიფო კომისიის დებულებაში ცვლილებების დოკუმენტს პრეზიდენტმა უკვე მოაწერა ხელი. დოკუმენტი „საკანონმდებლო მაცნეში“ დღეს გამოქვეყნდება.

პრემიერის ინიციატივა: კონსტიტუციაში ჩაიწეროს ოჯახი არის ქალისა და მამაკაცის ერთობა

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ლარიბაშვილი ინიციატივით გამოვიდა, კონსტიტუციაში მოხდეს ჩანაწერის გაკეთება, რომლის მიხედვითაც ოჯახი არის ქალისა და მამაკაცის ერთობა. პრემიერის განცხადებით, არსებული კანონმდებლობით ოჯახი ისედაც განისაზღვრება, როგორც ქალისა და მამაკაცის ერთობა, თუმცა სასურველია ოჯახის დეფინიცია კონსტიტუციაში იყოს გამოყარებული.

„ანტიდისკრიმინაციული კანონპროექტი მოვამზადეთ, რაც ასახავს პირველ რიგში ქართველი ხალხის შემწყნარებლობის ტრადიციას, რომლითაც ქართველები არიან ცნობილი. განსხვავებული რელიგიის, ეთნიკური კუთვნილების და განსხვავებული ცხოვრების წესის ადამიანები საუკუნეების განმავლობაში გვერდგვერდ ცხოვრობდნენ. ყველა ადამიანი აქვს უფლება, ჰქონდეს საკუთარი, თუნდაც განსხვავებული ცხოვრების წესი. შეიძლება არსებობდეს განსხვავებული მიდგომები, მაგრამ ამ თემით სპეკულირება არ უნდა მოხდეს. ამიტომ გამოვიდგარ ინიციატივით და მივმართავ სახელმწიფო საკონსტიტუციო კომისიას, განვიხილონ შემდეგი ინიციატივა - მოხდეს კონსტიტუციაში ჩანაწერის გაკეთება, რომლის მიხედვითაც ოჯახი არის ქალისა და მამაკაცის ერთობა. ასე მოიქცა ლატვია, შარშან კი ხორვატია, ევროკავშირში შესვლის წინ. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს არსებული კანონმდებლობით ოჯახი ისედაც განისაზღვრება როგორც ქალისა და მამაკაცის ერთობა, რომ არ მოხდეს არასწორი ინტერპრეტირება, სასურველია კონსტიტუციაში ამ ჩანაწერის არსებობა“, - აღნიშნა ლარიბაშვილი.

პრემიერის თქმით, ეს საკითხი კოალიციის პოლიტსაბჭოზეც განიხილეს და ინიციატივა ერთხმად იქნა მონიშნული.

როგორც ირაკლი ლარიბაშვილმა განმარტა, ანტიდისკრიმინაციული კანონის პროექტი კრძალავს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების, ასაკოვანი ადამიანების გარიყვას საზოგადოებისგან და მიზნად ისახავს მათ ჩართულობას ქვეყნის მშენებლობაში.

„ამით ვქმნით მოქნილ მექანიზმს იმისთვის, რომ დისკრიმინაციის მსხვერპლმა მისი სატყუარო სახალხო დამცველამდე მიიტანოს, რომელსაც დაევალება საფუძვლიანად შეინახოს საჩივარი და დახმარება აღმოუჩინოს მას, ვისი უფლებებიც დაირღვა.“

ეს კანონი არავისთვის არ ქმნის რაიმე ტიპის ახალ უფლებას. საზოგადოების არცერთ ჯგუფს რაიმე ტიპის პრივილეგიას არ ანიჭებს, ან რაიმე უფლებას არ ართმევს. უზრუნველყოფს მხოლოდ იმას, რომ ყველამ თანაბრად ვისარგებლოთ იმ უფლებებით, რაც კანონმდებლობით და კონსტიტუციით გვაქვს უზრუნველყოფილი. ჩვენ ვართ სახელმწიფო და თითოეული ადამიანის უფლება უნდა დავიცვათ, როგორც განსხვავებულიც არ უნდა იყოს ის“, - განაცხადა ლარიბაშვილი.

ანტიდისკრიმინაციული კანონპროექტი პარლამენტს განსახილველად უახლოეს მომავალში გადაეგზავნება.

სიღნაღის საგამოცდო ცენტრი გაუქმდა

კახეთში, 2014 წლის ერთიანი ეროვნული გამოცდებისთვის საგამოცდო ცენტრი მხოლოდ თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გაიხსნება. როგორც კახეთის საინფორმაციო ცენტრს შეფასებისა და გამოცდების ეროვნულ ცენტრში განუცხადეს, სიღნაღის საგამოცდო ცენტრის გაუქმების გადაწყვეტილება ამავე ქალაქში უმაღლესი სასწავლებლის დახურვის გამო მიიღეს.

„2014 წელს, საგამოცდო ცენტრი კახეთში მხოლოდ თელავში გაიხსნება. როდესაც საგამოცდო ცენტრების გახსნაზე იყო საუბარი, ცენტრები უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში იხსნებოდა, სადაც აბიტურიენტები მომავალში გააგრძელებდნენ სწავლას. სიღნაღში უნივერსიტეტის ფილიალი მუშაობდა და საგამოცდო ცენტრიც ამ მიზნით იყო გახსნილი. იქიდან გამომდინარე, რომ სიღნაღში უმაღლესი სასწავლო დაწესებულება აღარ არსებობს, გაუქმდა საგამოცდო ცენტრიც. ეს გადაწყვეტილება არანაირად არ უკავშირდება ერთიანი ეროვნული გამოცდებისთვის დარეგისტრირებული აბიტურიენტების რაოდენობას“, - განუცხადა კახეთის საინფორმაციო ცენტრს შეფასებისა და გამოცდების ცენტრის დირექტორის მოადგილემ ივა მინდაძემ.

მინდაძის განმარტებით, თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გახსნილ საგამოცდო ცენტრში ჩატარდება მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდაც.

შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის ინფორმაციით, ერთიანი ეროვნული გამოცდებისთვის წელს, საქართველოში სულ 20 საგამოცდო ცენტრი გაიხსნება.

საქველმოქმედო კონცერტი დედოფლისწყაროში

დედოფლისწყაროს კულტურის სახლში საქველმოქმედო კონცერტი გაიმართა, შემოსული თანხა „წმინდა ელია თეზბიტელის“ მამათა მონასტრის კელიების მშენებლობას მოხმარდება.

სალამო გია ყაჭაშვილის ვიდეორგოლით გაიხსნა, რომელიც ელიას მთაზე გადაღებული. კონცერტში მონაწილეობდნენ კულტურის სახლთან არსებული ფოლკლორული და ქორეოგრაფიული ანსამბლები, ხელოვნების სკოლის პედაგოგები და მოსწავლეები.

კონცერტზე მონაწილე იყო ხორნაბუჯისა და ჰერეთის ეპარქიის სამღვდლოება.

ლონისძიებს ესწრებოდა ექსპრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის პაროდისტი, წარმომოთ დედოფლისწყაროელი მსახიობი ქართლოს ნატროშვილი. საქველმოქმედო საღამოს ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლები და დედოფლისწყაროს გამგებელიც დაესწრო.

ბილეთის რეალიზებიდან შემოსული თანხის გარდა მაყურებელს კელიების მშენებლობაში წვლილის შეტანა შესანიშნავი ყუთის მეშვეობითაც შეეძლო. ბოლო დროს, ამგვარი შინაარსის საქველმოქმედო კონცერტები დედოფლისწყაროში ხშირად ტარდება.

ილია მარტყოფლიშვილი

უბედურ შემთხვევას ორი ახალგაზრდა ემსხვერპლა

ტყუბულში, ე.წ. ახალსოფლის წყალსაცავში გადაჭარბებული სიჩქარით მოძრაობის „ოპელს“ მარკის მსუბუქი ავტომობილი გადავარდა.

ადგილობრივი მედიის ცნობით, ავტომანქანაში დედოფლისწყაროში მცხოვრები 36 წლის დალი გელაშვილი და თერჯოლის რაიონის სოფელი ძვერში მცხოვრები 24 წლის უნა ბერძული იმყოფებოდნენ. ორივე მათგანი შემთხვევის ადგილზე გარდაიცვალა.

როგორც გაზეთ „შირას“ შსს-ს პრესცენტრში განუცხადეს, გორის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები 1978 წელს დაბადებული დალი გელაშვილი დედოფლისწყაროს რაიონის სოფელ სამრეკლოში ნუგზარ ლეკაშვილთან ქორწინებაში იმყოფებოდა.

გარდაცვლილები თავდაპირველად შემთხვევის ადგილიდან ქუთაისის პროზექტურაში გადაასვენეს.

პოლიციის მიერ გამოძახებული იყო სასწრაფო დახმარების ბრიგადები, დაუყოვნებლივ მივედით შემთხვევის ადგილზე, შაორის პლატინის ტერიტორიაზე. ადგილზე ყველა შესაბამისი სამსახური იყო მობილიზებული. თუმცა მანქანის ამოყვანის თანავე ქალბატონსა და მამაკაცს არავითარი სიცოცხლის ნიშანწყალი არ აღენიშნებოდა. ცხედრები დაუყოვნებლივ პროზექტურაში გადავასვენეთ, - აცხადებს ტყუბულის სასწრაფო დახმარების ბრიგადის მორიგე ექიმი რამაზ იამანიძე

„ქალბატონს მეუღლე სამი წლის წინ გარდაეცვალა და მცირეწლოვანი ბავშვია დარჩა. სოციალურად დაუცველი ოჯახია, ახლახან ჩვენთან იმყოფებოდა და სათბობი შემოიღებინა, გარდაცვლილს გორში, მშობლიურ მხარეში დაკრძალავენ.“ - აღნიშნავს სოფელ სამრეკლოს რწმუნებული ლევან მაძლარაშვილი.

მომხდართან დაკავშირებით საქმე სს კოდექსის 276 მუხლითაა აღძრული, რაც ტრანსპორტის მოძრაობის უსაფრთხოების, ან ექსპლუატაციის წესის დარღვევას გულისხმობს.

ილია მარტყოფლიშვილი

ზემო მარხაანში წყლის სისტემის მილიონიანი პროექტი იწყება

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის სოფელ ზემო მარხაანში ყველაზე მწვავედ წყლის პრობლემაზე საუბრობენ. უკვე არაერთი წელია ადგილობრივი მოსახლეობა ხელისუფლებისგან წყალმომარაგების პრობლემის მოგვარებას ითხოვს, თუმცა უშედეგოდ. კახეთის გუბერნიაში კი განმარტავენ, რომ სოფელ ზემო მარხაანისთვის აქილევსის ქუსლად ქცეული წყლის პრობლემის მოგვარების პერსპექტივა რეალურია. სოფელში მას უკვე უწოდეს საშვილიშვილო პროექტი.

ზემო მარხაანი დედოფლისწყაროში ერთ-ერთი დიდი ქიზიყური სოფელია, ის დედოფლისწყარო-სიღნაღის გზატკეცილზე მდებარეობს და რაიონული ცენტრისგან 22 კილომეტრითაა დაშორებული. ამასთან, ზემო მარხაანი ერთ-ერთი მჭიდროდ დასახლებული სოფელია, ბოლო აღწერის მიხედვით აქ 1500 კომლი და 3 000 მდე ადამიანი ცხოვრობს. სოფლის ერთ ნაწილს ამ დრომდე წყალი საუბნო ძველი ონკანების მეშვეობით მიწოდდება და ისიც გრაფიკით... ზემო მარხაანში წყლის ონკანთან ურიკებით რიგები ჩვეულებრივ მოვლენად აღიქმება.

მიმდინარე წელს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში ე. წ. გედიქის ხევიდან სოფელ ზემო მარხაანის წყლის რეზერვუარებამდე წყალმომარაგების ახალი სადაწნევო მაგისტრალური ქსელის მოწყობაზე 724 690 ლარი დაიხარჯება.

სამუშაოებს ტენდერში გამარჯვებული კომპანია „ნოვა“ აწარმოებს. როგორც დედოფლისწყაროს გამგეობაში განმარტავენ, კომპანიასთან ხელშეკრუ-

ლება 12 მარტს გაფორმდა და მან სამუშაოები 100 დღის ვადაში უნდა დაასრულოს.

როგორც რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს პრესსამსახურის ხელმძღვანელმა მაგდა პოპიაშვილმა გვაცნობა, რეაბილიტაციის პროექტი რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფარგლებში დაფინანსდება. აღნიშნული პროექტების შესახებ უკვე იმსჯეულა რეგიონული განვითარების სამთავრობო კომისიამ და მათ დადებითი რეკომენდაციაც გაუწია.

ადგილობრივი ხელისუფლების მიერ წარმოდგენილი პროექტების მიხედვით, ზემო მარხაანის რეზერვუარებამდე ახალი წყალმომარაგების მაგისტრალური ქსელი მოეწყობა.

გაზეთი „შირაქი“ წყალმომარაგების პრობლემებთან დაკავშირებით მარხაანელების პოზიციით დაინტერესდა და მოსახლეობა გამოკითხა.

ქვეყნის ნასრაშვილი (წყალმომარაგების კომპანიის ადგილობრივი წარმომადგენელი): „მარხაანი საერთოდ, უწყლო ქვეყანაა. ჩვენ ძირითადად სოფელ არბოშიკიდან ვმარაგდებით, შესაბამისად, თუ ელექტროენერჯია არ იყო, წყალი ვერ ამოიტუმბება. ფაქტიურად წყალი რომ გრაფიკით არის, ამის გამო მოსახლეობას გადასახადის დაფარვაზეც პრეტენზიები აქვს. თუკი ნორმალური წყალმომარაგება იქნება, გადასახადის ამოღების მაჩვენებელიც გაუმჯობესდება. ზაფხულში საერთო ონკანებთან იმხელა რიგებია, ხშირად 30-40 კაცი იცდის.“

„მაგისტრალი მთლიანად უნდა შეიცვალოს და პლასტმასის მილები დაიფინოს. ძალიან მოძველებული ხაზებია. ამ წყალს რომ მოვიხმართ, ჭიქით რომ დავდგათ, ჩანს ჟანგის ნაწილი მოდის. სასმელად ამას რომ ვიყენებთ, კუჭი აღარც მე მივარგა აღარც სხვას. ასე ხომ არ შეიძლება, ნორმალურ წყალს ხომ უნდა ვსვამდეთ. ბევრჯერ ყოფილა, ზამთარშიც და ზაფხულშიც, რომ წყალი არ არის. განსაკუთრებით რთული ვითარება ზაფხულშია. ხან კილომეტრიდან მოგვაქვს წყალი. უბნელები შევქუჩიდებით ხოლმე, წავალთ და უზარმაზარ რიგებს ვუცდით,

ძველი რეზერვუარი

იქაც როგორც არცის სახდელი, ისე წვეთავს,“ - მეუბნებიან სოფლის გასასვლელში მობირთავე ასაკოვანი კაცები.

იმავე პოზიციას აფიქსირებენ კულტურის სახლის ყოფილ შენობასთან თავმოყრილი მამაკაცები. ისინი წყალს სოფლის ნომერ პირველ პრობლემას უწოდებენ, ხელისუფლების ინიციატივას მიესალმებიან და აცხადებენ, რომ წყლის პრობლემა აქ ყველაზე მწვავედ დგას.

„მასიურად შეიყვანა ხალხმა წყალი სახლებში, მაგრამ როგორც უნდა მოგვეწოდებოდეს ისე არ გვაქვს. ის ძველი ბასეინი თქვენც ხედავთ რომ ყველაზე მაღალ ნერტილში მდებარეობს, ასე რომ თუ მისი გასუფთავება და მასშტაბური რეაბილიტაცია მოხერხდა, ამის შემდეგ თვითდინებით მივიღებთ წყალს და ელექტროენერჯიაზე აღარ ვიქნებით დამოკიდებულნი.“

კომპანია „ნოვა“-ს მიერ 724 690 ლარიანი პროექტის დასრულების შემდეგ მოსახლეობის ეზოებში წყლის ინდივიდუალური შეყვანის სამუშაოები კვლავ შესასრულებელი დარჩება. დედოფლისწყაროს

გამგეობაში აცხადებენ, რომ ინდივიდუალურად შეყვანა სოფლის დახმარების პროგრამისთვის მიმდინარე წელს გათვალისწინებული თანხით დაფინანსდება და ამ მხრივ შეფერხება მოსალოდნელი არ არის.

დედოფლისწყაროს გამგებლის მოადგილე აკაკი ნატროშვილი გაზეთ „შირაქთან“ საუბრისას ამბობს, რომ სოფლის პროგრამის თანხების ამ პროექტის დასრულებისკენ გადამისამართება ადგილობრივმა მოსახლეობამ სოფლის საერთო კრებაზე გადაწყვიტა. მისი თქმით, ადგილობრივებისთვის ამ ეტაპზე ყველაზე პრიორიტეტული სწორედ წყალმომარაგების პრობლემის გადაჭრაა.

„ორი დიდი რეზერვუარი აქვს სოფელს, რომლის რეაბილიტაციაც იგეგმება და საბოლოო ჯამში ჩვენ მივიღებთ ავზს, რომელიც 5 000 ტონა წყალს დაიტევს, ეს კი ქიზიყში ერთ ერთი დიდი რეზერვუარია,“ - აღნიშნავს აკაკი ნატროშვილი.

ილია მარტყოფლიშვილი

ვაშლოვანის ნაკრძალისთვის ევროპული დიპლომის მისანიჭებლად ევროსაბჭოში განაცხადი შევიდა

დაცული ტერიტორიების სააგენტომ დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში მდებარე ვაშლოვანის დაცული ტერიტორიებისათვის ევროპული დიპლომის მინიჭების შესახებ ევროსაბჭოში განაცხადი შეიტანა.

დაცული ტერიტორიებისათვის ევროპული დიპლომის მინიჭების შესახებ საფრანგეთის ქალაქ სტრასბურგში, ევროპის საბჭოს სამდივნოს ეგიდით სპეციალისტთა ჯგუფის შეხვედრა გაიმართა. შეხვედრას გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს დაცული ტერიტორიების სააგენტოს თავმჯდომარე რატი ჯაფარიძე დაესწრო.

დაცული ტერიტორიების სააგენტოს მიერ გავრცელებული ინფორმაციით, დისკუსიის მომდევნო ეტაპს, ვაშლოვანის დაცულ ტერიტორიებზე ევროდიპლომის მინიჭების კომისიის ექსპერტთა

ვიზიტი და მათი შემდგომი შეფასება წარმოადგენს. ერთი წლის ვადაში კი ცნობილი გახდება დაკმაყოფილდა თუ არა განაცხადი ვაშლოვანის დაცული ტერიტორიებისათვის პრესტიჟული ევროპული დიპლომის მინიჭების მოთხოვნა.

ცნობისთვის, დაცული ტერიტორიების ევროპული დიპლომი პრესტიჟულ საერთაშორისო პრემიას წარმოადგენს, რომელიც 1965 წელს ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტის ინიციატივით დაინერგა.

ჯილდო სამაგალითო მენეჯმენტის მქონე დაცულ ტერიტორიებს მათი კულტურულ-ესთეტიური, სამეცნიერო ღირებულებებისა და ევროპული მნიშვნელობის მასშტაბის მქონე ბიოლოგიური, გეოლოგიური და ლანდშაფტის მრავალფეროვნების გამო გადაეცემა.

დედოფლისწყაროში ტუბერკულოზით დაავადებულთა რიცხვი შემცირდა

(პირველი გვერდიდან)

გამოსვლებს მდებარეობის გეგმავდა, მაგრამ სამსახურის დაკარგვის შიშით თავი შეიკავებდა.

„მინდა ერთი ტრაგიკული ამბავი გიამბოთ, ერთ იმ ტრაგიკულ ამბავთან, როგორც ასობით და ათასობით ხდება ჩვენს ცოდვილ ქვეყანაში.“

2012 წლის აღდგომა ახალი გასული იყო, მაშინ ჯერ კიდევ აბასთუმანში ვიყავი, აბასთუმანის ტუბ.საავადმყოფოში. უკვე ცხრა წელი სრულდებოდა, რაც ფაქტურად საავადმყოფოში ვცხოვრობდი. ადრე ზამთარს სახლში ვატარებდი, რადგან აბასთუმანში ძალიან ციოდა გათბობა არ იყო, ელექტრო პლიტებით ძნელი იყო პალატის გათბობა. გაზაფხულზე ისევ აბასთუმანს მივამოხრებდი ხოლმე. იმდენად მივეჩვიე იქაურობას, რომ თბილისში ვერ ვჩერდებოდი, მეგონა, რომ ჩემი სიცოცხლის გასაღები აბასთუმანში იყო მხოლოდ. ბევრი მკითხაობისა და მარჩილობის შემდეგ ექიმებმა გადაწყვიტეს, რომ უიმედო ავადმყოფი ვიყავი და მკურნალობას არ ვეძვემდებარებოდი. მეუბნებოდნენ, რომ ცოტახანი ვიცოცხლებდი და შენუხებულები და ხელეგაშლილი მხრებს იჩრქუნებ, ჩვენ მეტი არაფერი შეგიძლიათ. ეს ცოტა ხანი წლები გაგრძელდა და რადგან თმინოდა ოჯახის წევრები, ახლობლები ან თუნდაც ნებისმიერი ადამიანი საფრთხეში არ ჩამგდო, რადგან მოგესხნებოდა ეს დაავადება გადადებდა, ამიტომ წელს სულ გადავბარე აბასთუმანში. შემდეგ მეტყველებდნენ იზოლირებული ვყოფილიყავი და ამით ჩემგან დამეცვა სხვა ადამიანები. 2008-ში შემოვიდა ნანატრი D შიმ ჯეშუ-ით მკურნალობის პროგრამა, რომელიც ტუბერკულოზის რეზისტენტული ფორმით დაავადებულთათვის იყო განკუთვნილი და ბევრ იმედგადასურსელ ავადმყოფს, ჩემს მსგავსად იმედი გაუჩნდა, სიცოცხლის თავიდან დასყვების იმედი... ბევრი რომ არ გავაგრძელო, გეტყვით მხოლოდ, რომ ორწლიან-მა ჯოჯოხეთურ პირობებში მკურნალობამ უმრავლესობისთვის შედეგი არ მოიტანა და მათ შორის აღმოჩენილი მეც... ფანერებით გადატვირთეს განყოფილება, უშედეგოდ ნამკურნალები ხალხი ვინც სახლში წასვლაზე ვერ დაყოლოც, მოგვათავსეს ამ ტიხარის იქით. იმედს მანაც არ ვკარგავდი, ვანყობით გვემეხებ, თუ როგორ წავსულიყავით საზღვარგარეთ. მოუხდებოდა იმისა, რომ ექიმების უმეტესობა გვეუბნებოდნენ, რომ ევროპაში წასვლას აზრი არ ჰქონდა და ზუსტად ისეთივე მკურნალობა იყო იქაც, როგორც აბასთუმანში (თუმცა იყვნენ ექიმები, რომლებიც იმედს არ გვიკლავდნენ და გვეუბნებოდნენ, რომ ევროპაში აუცილებლად გადავირჩებოდით, რაც ბევრს სამსახურის ფასად დაუფლდა, იმათ ნამდვილად ამაგს ვერ დაუფარავ და სხვა დროს უფრო დაწვრილებით გეტყვით მათზეც, ასეთები იყვნენ, როგორც აბასთუმანში ასევე "ხუდადოვებ").

მინდა დაეუბრუნე 2012 წელს მომხდარ შემთხვევას. პალეატორ განყოფილებაში გვყავდა ერთი ქუთაისელი ბიჭი და იმ დროს ყველაზე მძიმე მდგომარეობაში იყო, უკვე ჟანგბადის ბალიშები სჭირდებოდა. რამდენიმე დღეში იმდენად გაუარესდა მდგომარეობა, რომ ექიმები უკვე ამ ბალიშებით სირბილს ვეღარ აუდიოდნენ. მალე სამედიცინო ჟანგბადის ბალიშს დაუდგეს პალატაში. უკვე იმდენი ჟანგბადი სჭირდებოდა, რომ ერთი დღეზე მეტი ყოფილიყო მხოლოდ ერთი ბალიში. ჟანგბადის მეორე ბალიშს მოგვცა მენეჯერმა. აღნიშნავია, რომ ბალიშების ექსპლუატაცია ხდებოდა უსაფრთხოების ყველა წესის დარღვევით. მასსვლს როგორ მოვაგორებდით კორიდორში ამ ბალიშს. ხან სანიტრები, ხან ექიმები და ხანაც ავადმყოფები. თავად ვაკეთებდით ყველაფერს და ვერ ვაცნობიერებდით იმ საშიშროებას რაც ერთი მცირე შეცდომას შეიძლება მოჰყოლოს და ვინც ვაცნობიერებდით, ვცდილობდით არ შეგვემჩინა ეს ყველაფერი... იცით, რა წარმოუდგენლად ძნელია, როცა ადამიანი ხელეგაშლილი უპაურობით განამებულა, ფერდაკარგული და გაფართოებული თვალბინი, მენი ხელების სიმარტეზა დამოკიდებული, ადამიანისთვის სანატრელი ჟანგბადის ჩასუნთქვა? ეს ერთადერთია, რისი დაკეთებაც იმ დროს შეგიძლიათ, რათა ტანჯვა ოდნავ მაინც შეუმსუბუქო... მეორე ბალიშსაც ჟანგბადი უკვე თავდება, მენეჯერმა კი შემოგვითვალა, მე ვალდებული ვარ მოგცეთ მხოლოდ ერთი ბალიში კვირაში და მეტი არ მევალება. მეორე ბალიშს რომ მოგცეთ, სიკვით გამოვიჩინო. რას არ ვეცადეთ, მაგრამ ვერაფერს გავხდით, არადა სალამოდ ჟანგბადი გვეჭირდება, თუ არა და ადამიანი უპაურობით დაგვხრჩობა... (მერე კი აღმოჩნდა, რომ ჟანგბადის რამდენიმე ბალიში გადასახული იყო საჭიროებისთვის). მანამდე კი დავინწყეთ ფულის შეროვება ავადმყოფებში. ამ დროს, თუ ვინმეს ბოლო თეთრი აქვს გადასახული არაფერ იმურებს. ვის ხუთი ლარი ჰქონდა ვის ათი და ვის ერთი და ორი ლარი. სადღაც ექვსი თუ შვიდი ბალიშის საყიდელი

ფული შეგვიგროვდა. რამდენიმე წუთის დამთავრებული იყო ჟანგბადი, კიდევ რამდენიმე წუთი და ადამიანი უპაურობისგან გაიფუტებოდა. რომ იტყვიან სულზე მოუწინააღმდეგე და უსაფრთხოების წესებს, სასწრაფოდ შემოვაგორეთ ბალიშები. გვემარებოდნენ სანიტრები და ექიმები, თუ ჩვენ, ავადმყოფები ვეხმარებოდით მათ. აქვე უნდა ვთქვა რომ, ის ჯოჯოხეთური სამუშაო, რასაც ისინი ასრულებდნენ, სრულად დაუფასებელია, როგორც ხელმძღვანელების მიერ, რაც შურაცხმყოფელად დაბალ ხელფასში გამოიხატება, ასევე ავადმყოფთა უმრავლესობის მხრიდან, რაც ხშირ შემთხვევაში უპატივცემულობით და მათი შრომის დაუფასებლობით გამოიხატება.

პერსონალს არ გააჩნია არანაირი სამუშაო პირობები, სხვა რომ არაფერი, მე მინახია, რომ ექთანს რესპირატორი, ნიღბი სახლში მიჰქონდა და გასარეცხად და იმ გარეცხილი ნიღბით მოდიოდა სამსახურში, რადგან ერთი ნიღბი რამდენიმე დღე უნდა ჰყოფნოდა, არადა ნიღბი ერთჯერადია და ის ერთხელ მოხმარების შემდეგ უნდა გადაეცოცხლებინათ კარგავს დამცავ თვისებებს. რა თქმა უნდა ასეთ პირობებში რამდენიმე ექთანი და სანიტარი დაავადდნენ კიდევ... მოკლედ სასწრაფოდ დაეყენებინათ ახალი ბალიში და ცოტა შევებით ამოვიხსენებთ. თბილისში ლამის სამ საათამდე იყო მხოლოდ, თანდათან სულ მეტი და მეტი ჟანგბადი იყო საჭირო. მეორე დღეს მეუღლე მოვიდა სახლიდან და სიკვდილის დღემდე სასთუმალთან უფდა. სამი თუ ოთხი დღე იცოცხლა კიდევ... მესამე დღეს კიდევ შევაროვეთ ფული, ოთხი მალონის ყიდვა მოვახერხეთ მხოლოდ, მაგრამ ის ოთხიდან მხოლოდ ორი დაგვჭირდა და ორიც დაეუბრუნეთ ბატონ მენეჯერს. ბოლოს უკვე განამებულმა და სიცოცხლე მოებრუნებულმა, ჟანგბადის მილი პირიდან გამოიღო. დავიღალე, მაცადეთ სიკვდილი, ძლივს გასაგონად ამოთქვა და რამდენიმე წამში გონება დაკარგა, მალე სულიც განუტევა. ვიყავით თხუთმეტი-ოცი ადამიანი, ზოგი აცრემლებული თვლებით, ზოგი თავჩაღმული დრო და დრო ღრმად ამოიხრავდნენ. ყველას თვალებში გარდაუვალი სიკვდილის შიში იკითხებოდა. ალბათ ყველა თავის თავს ხედავდა ახლად გარდაცვლილში და ნათლად ხედავდა იმ კომპარს, რაც საგარეოდ ახლო მომავალში თავადაც ელოდა. ასე მეორედობა და მუდმივად. მოდიოდნენ პალეატორ განყოფილებაში. რამდენიმე კვირაში, თუ თვეში სამინელ ტანჯვაში დაფარდნენ სულს. ვინც დღეს ჟანგბადის ბალიშებზე დარბოდა, რათა მომავლად თავის რამდენიმე დღე სიცოცხლე შეენარჩუნებინა, მალე თავად საჭიროდებდნენ ჟანგბადის ბალიშებს და საავადმყოფოს მენეჯერი, რომელმაც პირველი, რაც გააკეთა ახალ სამსახურში მოსვლისას, იყო ის, რომ დირექტორის ძველ კაბინეტს კიდევ ერთი ოთახი მოემატა, გააკეთა სრული ევროპული მინი-ავადმყოფის მენიუ-დან ამოიღო ხუთი ძირითადი კერძი და ექიფსა და დროსტარებში დალილი, კმაყოფილი იმით, თუ რა წარმატებით უძლებდა თავის საქმეს, შემოგვითვლიდა ხოლმე. მე არ ვარ ვალდებული კვირაში ერთ ბალიშზე მეტი მოგცეთ...
P.S. მე წელიწად ნახევარია უკვე, რაც იმ ჯოჯოხეთის თავი დავაღწიე და პარიზში ვამთავრებ მკურნალობას. აბასთუმანში კი დღემდე მეორდება მსგავსი შემთხვევები და დღემდე ასეთი სიტყვებით ისტუმრებს ბატონი მენეჯერი ავადმყოფებს: "კვირაში ერთი ბალიში მოგცეთ, მეტი არ მევალება და ტყუილად რე მთხოვთ"...

ასეთ პირობებში მყოფი ავადმყოფების ერთი ნაწილის ფსიქიკა ვერ უძლებს ამ სიტუაციას და სიცოცხლეს თვითმკვლელობით ამთავრებს არა მხოლოდ აბასთუმანში, არამედ თბილისის ტუბდისპანსერშიც.

* * *

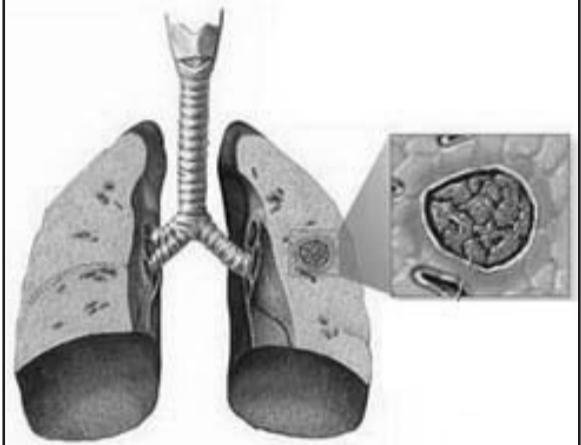
24 მარტს ტუბერკულოზის მსოფლიო დღე აღინიშნება, 2014 წელს კი ამ დღის მთავარი თემა ტუბერკულოზის გამოვლენის ხელშეწყობაა. მსოფლიოში ტუბერკულოზით ყოველწლიურად 9 მილიონი ადამიანი ავადდება, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემებით, ტუბერკულოზის სამ მილიონამდე შემთხვევა გამოუვლენელი რჩება.

ამ დღესთან დაკავშირებით, საქართველოში ჩატარდა კონფერენცია სოფიანთა - „გამოვლენილი სამი მილიონი“. შეხვედრას საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტროს და ავადმყოფთა კონტროლის ცენტრის, აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს ტუბერკულოზის პრევენციის პროგრამის წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

საქართველოს პარლამენტის ჯანდაცვის კომიტეტის თავმჯდომარის დიმიტრი ხუნდაძის შეფასებით, ამ კუთხით ქვეყანაში შექმნილი სიტუაცია არასახარბიელოა. „ეს სიტუაცია გაართულა ამინსტიამ, როდესაც დაახლოებით 18 ათასამდე პატიმარი გარეთ გამოვიდა. რა თქმა უნდა, აქედან ყველა დაავადებული არ არის, მაგრამ მათი მნიშვნელოვანი ნაწილი, ინფექციის მატარებელია. იტარებენ თუ არა ისინი შესაბამის მკურნალობას, ამის კონტროლი ვერ ხორციელდება. ამასთან, სასჯელ-საპატიმროების სისტემაში ხშირია შემთხვევა, როდესაც გარკვეული მიზეზების გამო, პატიმარი მკურნალობაზე უარს ამბობს, ამიტომ საკანონმდებლო პაკეტში უნდა შემოვიტანოთ იძულებითი მკურნალობის მოთხოვნაც, რათა პაციენტი ინფექციის კერა არ გახდეს“, - ამბობს ხუნდაძე.

მისი განმარტებით, საპარლამენტო კომიტეტში დარგის სპეციალისტების, ექსპერტებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების მონაწილეობით შემოიღო სპეციალური ჯგუფი. ხუნდაძის თქმით, მათი დახმარებით ჩატარდა კვლევა, შეფასდა არსებული ვითარება და პრობლემები, როგორც სამოქალაქო სექტორში, ისე თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში. „შევისწავლეთ იქ არსებული სიტუაცია, შევიმუშავეთ საკანონმდებლო დონეზე განსახორციელებელი ცვლილებების ძირითადი პრინციპები. უახლოეს მომავალში დავედებ საკანონმდებლო პაკეტს, რომელიც საკანონმდებლო კუთხით გასატარებელი ღონისძიებებისთვის ძირითადი სახელმძღვანელო იქნება“, - აღნიშნა ხუნდაძემ.

ჯანდაცვის მინისტრის მოადგილე მარიამ ჯაში ამბობს, რომ სამინისტრო ყურადღებას ხარისხობრივ მკურნალობაზე გაამახვილებს.

მისი თქმით, ასევე მეტი ყურადღება გასამახვილებელი პაციენტების დამყოლიანობის კუთხითაც.

„ყოველწლიურად ტუბერკულოზის მკურნალობისთვის 24 მილიონი ლარი იხარჯება, აქედან 40% სახელმწიფოს მიერა დაფინანსებული, ხოლო დანარჩენი თანხები გლობალური ფონდისა და აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს მიერ არის გამოყოფილი.“

ერთ-ერთი საკითხი, რომელიც დღის წესრიგში დგას, ესაა 2016 წლიდან სახელმწიფო პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა, რათა ჩვენ არ გვეკონდეს წყვეტა ტუბერკულოზის სამკურნალო მედიკამენტების შესყიდვის დროს. აღნიშნული საკითხი უკვე არის გათვალისწინებული და სახელმწიფო 2016 წლიდან ტუბერკულოზის მკურნალობის ხარჯებს თავის თავზე აიღებს“, - ამბობს ჯაში.

როგორც „ლიბერალთან“ ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნულ ცენტრის დირექტორმა ნანა ქირია აღნიშნა, ტუბერკულოზთან ბრძოლის პროგრამა 1995 წლის აგვისტოდან მოქმედებს, ამ პერიოდის მანძილზე ტუბერკულოზის შემთხვევების რაოდენობა მკვეთრად შემცირდა. მისი თქმით, 1996 წელს ტუბერკულოზით დაავადებული ადამიანების 12600 შემთხვევა იყო რეგისტრირებული, ბოლო წლებში კი 5000-მდე პაციენტი დარეგისტრირდა. „ერთი შეხედვით ჩანს, რომ 2-ჯერ და მეტადაც შემცირდა ტუბერკულოზის შემთხვევები. მაგრამ ეს არ ნიშნავს იმას, რომ ტუბერკულოზის პრობლემები ქვეყანაში არ არსებობს, საკმაოდ გაიზარდა დაავადების სტრუქტურაში ნაწილების მიმართ მდგრადი ფორმების რაოდენობამ, დღეს რეზისტენტული ტუბერკულოზის მართვა მსოფლიოში, ისევე როგორც საქართველოში ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პრობლემა“, - აცხადებს ქირია.

მისი თქმით, ხარისხობრივი კუთხით, საჭიროა რეზისტენტული ტუბერკულოზის მკურნალობის გაუმჯობესება.

„დღესდღეობით მსოფლიოში რამდენიმე მედიკამენტი დარეგისტრირებული, რომელიც საქართველოში არ გვაქვს, მიმდინარე წელს კი მოხდება საქართველოს ამ მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.“

რეზისტენტური ტუბერკულოზის შემთხ-

ვევებზე საუბრობს სასჯელსრულების სამინისტროს სამედიცინო დეპარტამენტის ხელმძღვანელი ნათია ლანდია.

მისი თქმით, დღესდღეობით ჯაში ტუბერკულოზს 200-მდე პატიმარი მკურნალობს. როგორც მან აღნიშნა, პენიტენციურ დაწესებულებებში ტუბერკულოზით დაავადებულთა მკურნალობა ზუსტად ისეთივე სტანდარტებით მიმდინარეობს, როგორც სამოქალაქო სექტორში. ლანდია ამბობს, რომ 2012-2013 წლებში მკურნალობის წარმატებით დასრულების შედეგები გაზრდილია, ახალი შემთხვევების დაფიქსირების შემთხვევები კი — შემცირებული. მისი შეფასებით, ყველაზე დიდი გამოწვევა ამჟამად არის ის, რომ რეზისტენტული ფორმების რიცხვი საკმაოდ დიდია, ამ პრობლემის მოგვარების მიზნით კი საფრანგეთის მთავრობასთან თანამშრომლობა იგეგმება.

* * *

გაზეთი „შირაქი“ დაინტერესდა, რა სიტუაცია ამ მხრივ დედოფლისწყაროში? როგორც ექიმმა ფთიზიატრმა (პირ) ნატალია შვიციანი განაცხადა, „დედოფლისწყაროში ტუბერკულოზით დაავადებული პაციენტების რაოდენობა მკვეთრად შემცირდა წინა წლებთან შედარებით. მაგალითად, თუ რამდენიმე წლის განმავლობაში წელიწადში 40 პაციენტი იყო რეგისტრირებული, 2013 წელს მათი რიცხვი 13-ს შეადგენდა. მართალია, ეს ძირითადად, რეზისტენტული შტამის ხარჯზე მოხდა, მაგრამ ფაქტია, რომ ტუბერკულოზით დაავადების შემთხვევებმა იკლო. მინდა, მივმართო მოსახლეობას და ვუთხრა, რომ დაავადების ადრეულ სტადიაში გამოვლენის შემთხვევაში ტუბერკულოზი განკურნებადი, ამიტომ დაავადების პირველივე ნიშნების აღმოჩენისთანავე მიმართეთ ექიმს. შეგახსენებთ, რომ დაავადების გამოკვლევა და მკურნალობა უფასოა.“

ტუბდაავადებული, რომელიც წარმატებით მკურნალობს, აღარ არის გადამდები მკურნალობის დაწყებიდან რამდენიმე კვირაში და მთითმეტეს, განკურნების შემდეგ.“

საქართველოს დაავადებათა კონტროლის ცენტრის დირექტორი ამირან გამყრელიძე საქართველოს წინაშე მდგარ გამოწვევებზე საუბრობს. მან ყურადღება პერსონალის არასათანადო მოტივაციასა და გადამზადების საჭიროებაზეც გაამახვილა.

გამყრელიძემ სამომავლო გეგმად სახელმწიფო სტრატეგიის შემუშავება დაასახელა, რაც, თავის მხრივ, კოორდინირებული სიტუაციის ჩამოყალიბებას, რეგიონულ სადიაგნოსტიკო შესაძლებლობების გაზრდასა და მესამე რიგის მედიკამენტების შესყიდვას ითვალისწინებს. მანამდე კი, სანამ საქართველოში ევროპული სტანდარტები დაინერგება, ერთადერთი გამოსავალი პაციენტები საზღვარგარეთ წასვლაში ხედავს.

„დაახლოებით სამი წელია, რაც საქართველოდან მასობრივად დაიწყეს ტუბერკულოზით დაავადებულებმა თავის გადასარჩენად ევროპაში გადმოხევენ, მას შემდეგ, რაც ყველა მოლოდინი და იმედი ამოეწურა და გაჩნდნენ პირველი პალეატორი ავადმყოფები, რომელთაც უშედეგოდ დაამთავრეს ახალი პროგრამით გათვალისწინებული ორწლიანი სამკურნალო კურსი. სიკვდილის მოლოდინი სიკვდილზე უარს იტყობს, ამბობენ და ბევრი, რა თქმა უნდა, არ დაელოდა სიკვდილს და ევროპაში მოსიხვება ბედი. მალე პირველი შედეგებიც გამოჩნდება, აბსოლუტურად ყველა, ვისაც საქართველოში რამდენიმე თვეში მხოლოდ სიკვდილი ელოდა, პირველივე თვეშივე ევროპულმა მკურნალობამ შედეგი გამოიღო, სიცოცხლის თავიდან დასყვების შანსი მიეცათ სასონარკვეთილ ადამიანებს, რა თქმა უნდა ხმა მალე გავრცელდება და დაიწყოს მასობრივი გამოდინება. ვინც კი წამოსვლა მოახერხა, ყველა გადაინდა და დღეს ყველანი ცოცხლები ვართ, ვინც ვერა და უმეტესწილად, როგორც ხდება ხოლმე, მკურნალობის გაუსაძლის პირობებს ზოგიც ვერ უძლებს და ხშირად წყვეტს მკურნალობას, ვინც კიდევ უძლებს და ბოლომდე მიჰყავს მკურნალობის კურსი, მათი უმეტესობა უშედეგოდ ამთავრებს ხსენებულ მკურნალობას, მოდიან ან ევროპაში, ან ევროპაში წამოსვლაზე ოცნებით ამოსდით სული“...
წელს პირველად ითქვა ხმა მაღლა ხელი-სუფლების მხრიდან, რომ საქართველოში ტუბერკულოზის მკურნალობის სტანდარტი ევროპულს არ შეესაბამება, ასევე პირველად გამახვილდა ყურადღება პერსონალის არასათანადო მოტივაციასა და გადამზადების საჭიროებაზეც. იმედი გვაქვს, რომ ახალი ხელისუფლების პირობებში (უცხოური დაფინანსება მკურნალობის გაუმჯობესებას მოხმარდება და არა ზოგიერთი ექიმის კვალი იყავის ამაღლების მოტივით შენიღბულ საზღვარგარეთულ ვიზაჟებს.

G2a - ქართველთა კოდი

„დღეს ყველა კამკასინს შესასწავლად იღვწის - რუსი, ებრაელი, ამერიკელი... რატომ?“

ოფიციალური მონაცემებით, გენები ქრომოსომის მთელი შემადგენლობის მხოლოდ 2%-ს შეადგენს. რა არის დანარჩენი 98%? ეს გარკვევით ვერ არავინ იცის. ადრე მიაჩნდათ, რომ ეს ჩვენი მიკროსამყაროს უმაქნისი ნაწილი იყო. შემდეგ დადასტურდა, რომ იქ არცთუ უმნიშვნელო ინფორმაცია ინახება... დნმ-ის დიდი ნაწილის ფუნქცია შეუსწაველია, თუმცა ყველა ერთხმად აღიარებს: აქ არის ერთგვარი კრებითი ინფორმაციის ჩანაწერი, ეს არის არქივი... იმედია, ამ საიდუმლოსაც ადრე თუ გვიან გახსნიან და ჩანაწერს ნაიკითხვენ...

ჩვენს გენეტიკურ აპარატში ინახება მონაცემები ჩვენი წარმოშობის, მოდგმის ხანდაზმულობის, დროთა განმავლობაში განცდილი ცვლილებების შესახებაც...

ორიოდე კვირის წინ მეცნიერებთა ეროვნულ აკადემიაში გაიმართა აკადემიური საბჭოს სხდომა, რომელმაც აღიარა საქართველოს (კავკასიის) გენოფონდის შესწავლის სახელმწიფოებრივი და ეროვნული მნიშვნელობა. ცოტა ხნის წინ კი მეცნიერებთა აკადემიამ თბილისში მოინწია ცნობილი ამერიკელი მეცნიერი, პროფესორი ანატოლი კლიოსოვი, რომელიც ერთ-ერთი მათგანია, ვინც ხალხთა გენოფონდის, პოპულაციური გენეტიკის შესწავლით არის დაკავებული. მისი ინტერესის სფერო კავკასიაა.

ანატოლი კლიოსოვი, მეცნიერებთა დოქტორი, ზოსტონის უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი - დნმ-ის ანალიზის ადრე დასაბუთებელია, მისი შემოწმება შეიძლება სისხლით, ნერწყვით, თმის ღერით... არადა, დნმ-ს ძალიან დიდი ინფორმაციის მონოდება შეუძლია ჩვენს წინაპრებზე უნდა შედგეს მსოფლიოს რუკა: ვინ საიდან წარმოიშვა, როგორ გადაადგილდებოდა... კავკასიისა და საქართველოს ისტორია და

ლიან საინტერესოა ჩვენთვის, რა ხალხებისგან შედგება კავკასია, რით განსხვავდებიან... რომ განსხვავდებიან, ეს თვალნათელია! აისახება თუ არა, ეს დნმ-ში?

მსოფლიო მასშტაბით ძალიან საინტერესო სურათი იკვეთება. კავკასია ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი შესასწავლი რეგიონია, ცივილიზაცია ხომ ახლო აღმოსავლეთიდან, მესოპოტამიიდან წამოვიდა, მისი ტალღები აუცილებლად გადავიღოდა კავკასიასაც. საინტერესოა, ვინ იყო აქ მცხოვრები ხალხი... ათასწლეულების წინააღმდეგ უნდა ჩავიხედოთ და ვნახოთ, როგორ ვითარდებოდა კაცობრიობა... უკვე გვაქვს რამდენიმე ძალიან საინტერესო პასუხიც...

- მაგალითად, რომელი?
- ვიცით, რომ ამერიკელი ინდიელები ციმბირიდან წარმოიშვნენ! მათი დნმ ერთი და იგივეა, სამხრეთამერიკელი ინდიელების განსაკუთრებით! ციმბირში მცხოვრებთა გენოფონდის სიძველე 40 000 წელია, ამერიკელ ინდიელთა - 25 000 წელი.

ვიკვლევთ როგორ დასახლდა ინდოეთი, არაბეთი... ებრაელები ძალიან დანტერესებული არიან, რომ შევისწავლოთ მათი გენოფონდი...

- რუსები თუ შეისწავლეთ? საიდან მოვიდნენ ისინი?

- ერთი ტალღა ევროპიდან მოვიდა... მეორე - სამხრეთიდან, მესამე კი ალტაის მხრიდან...

გიორგი კვსინტაძე, საქართველოს ეროვნული მეცნიერებთა აკადემიის პრეზიდენტი:

- რა აზრსაც ბატონი კლიოსოვი ავითარებს, ეს ვარაუდებია. მომხრეებიც ჰყავს, მონიშნულ დეგენერაციას კავკასიელი ხალხების წარმოშობა ძალიან მნიშვნელოვანია, ჩვენ ვაპირებთ სრულფასოვნად შევისწავლოთ ყველაფერი. აღნიშნული პრობლემა კავშირშია ეთნოგენეზისთან, ისტორიასთან, კულტურასთან... ამას ზოგადად ეროვნული და სახელმწიფოებრივი დატვირთვაც აქვს. ამ კვლევებში მთავარია მიღებული შედეგების ინტერპრეტაცია. ქოთანს ყურს საიდანაც გინდა იქიდან მიბაძამ. ასე ვრცელდება ცრუმეცნიერული დასკვნები და მასზე დამყარებული დეზინფორმაცია. ჩვენ უნდა დავდეთ ჩვენი კვლევა, ჩვენი ინტერპრეტაცია...

რამაზ შინგაძე, პროფესორი, საქართველოს გენოფონდის შემსწავლელი კომისიის წევრი: - ქართველების გენეტიკური შესწავლა, ერთი მხრივ, მეტად საინტერესო, გლობალური მასშტაბის სამეცნიერო ღონისძიებების მატარებელია და, მეორე მხრივ, მეტად ფაქიზი თემაა. დღემდე გავრცელებულია ორი თეზა:

ქართველების უაღრესი გენეტიკური სინონიმისა (რომელიც დღევანდელი გენეტიკის თვალსაზრისით მიაქვიათ თემურ ლეჟავამ, თენგიზ ბერიძემ... მათ კვლევების საშუალება არ მისცემიათ. 90-იან წლებში, როცა მსოფლიოში დნმ-ის კვლევის ბუმი იყო, მოგესხენებათ ჩვენთან რაც ხდებოდა - დნმ-ის კვლევა კი არა, სიცოცხლის შენარჩუნება იყო უმთავრესი მიზანი.

ვანო ნასიძე წავიდა გერმანიაში და იქ მუშაობდა ამ საკითხებზე. ის იყო ერთადერთი ქართველი მეცნიერი, რომლის ციტირებაც ხდებდა მთელ მსოფლიოში. შარშან, 48 წლისა გაურკვეველ ვითარებაში გარდაიცვალა. მან შეისწავლა საქართველოს მოსახლეობის მცირე ნაწილი და ძალიან მნიშვნელოვანი დასკვნები გააკეთა, თუმცა მის მიერ შესწავლილი მონაცემები არასაკმარისია, რომ თამამად ილაპარაკო მთელ ერზე. მისი შრომებით დადგინდა, რომ ჩვენში ძირითადად ორი ჰაპლოჯგუფია გავრცელებული - G2a (უფრო მეტად) და J2a.

- კიდევ რომელ ხალხებშია ეს გენი?

- დღევანდელი ჩვენი გენოფონდის დომინანტია G2a, ის ძირითადად კონცენტრირებულია სამხრეთ ევროპის, ანატოლიისა და კავკასიის ტერიტორიაზე. სეციაციისგან აზრით, ჰაპლოჯგუფი, სავარაუდოდ, აღმოსავლეთ ანატოლიაში, მცირე კავკასიისა და დასავლეთ ირანის ერთიან ტერიტორიაზე ჩამოყალიბდა. ჰაპლოჯგუფის ასაკი დაახლოებით 30 000 წელია, მისგან წამოსული G2a ჰაპლოჯგუფისა კი - საშუალოდ 15 000 წელი.

განსაკუთრებით უნდა გავუსვათ ხაზი, რომ არ არსებობს ქართული, ფრანგული, არაბული ან სხვა ერების გენი! მარკერების მიხედვით, რომელსაც დნმ-ის ანალიზით ვიღებთ, ეროვნება არ დასტურდება, ეს ერის გენოფონდზე, მის სტრუქტურულ შემადგენლობაზე ლაპარაკის საშუალებას გვაძლევს. ეს არის მხოლოდ მუტაციის ადგილისა და დროის დაფიქსირება.

- როგორც თქვით, ჰაპლოჯგუფის ასაკი 30 000 წელია, ასეთი კვლევის საფუძველზე შეიძლება გამოიყოს გარკვეული ხალხების საერთო პრეისტორიული წინაპარი?

- ცხადია, რაც უფრო მეტად გამოიკვლევენ ამ საკითხს, მით მეტად გამოჩნდება საერთო წინაპარი - დღეს მეცნიერები არ კამათობენ იმაზე, რომ ადამიანები ერთი ბიბლიური წყვილისგან წარმოიქმნენ, რომელთა დნმ დაახლოებით ყოველ 550 წელიწადში, 22 თაობაში ერთხელ განიცდიდა მუტაციას. ეს მუტაციები გროვდებოდა და ინვედა განსხვავებული გენეტიკური ჯგუფები

ბის ჩამოყალიბებას. მუტაციური ცვლილებების მიზეზებზე დღეს ვერ საუბრობენ...

- თუკი გენოფონდის შესწავლა ეროვნებასთან კავშირში არ არის, მამრის დადგენა შესაძლებელი?

- ეროვნებას განსაზღვრავს ჩვენი კულტურა, მენტალიტეტი, ცხოვრების წესი - როგორ ვაზროვნებთ, რა ფასეულობებს ვაღიარებთ, როგორია ჩვენი თვითდენტიფიკაციის ხარისხი და კრიტერიუმები. პოპულაციური გენეტიკა დროსა და სივრცეში აღიქვამს ხალხთა ერთობას, მათ სავარაუდო მიგრაციებს, ჰუმანურ კატასტროფებს და ა.შ. ჩვენი წინაპრების ჩამომავლები ცხოვრობენ როგორც აღმოსავლეთში, ისე დასავლეთში. მათი კვალის პოვნა არ არის რთული... ამასთან, გარკვეული მარკერების მატარებელი ხალხი შეიძლება საერთოდ ამომწყვდარიყო. მაგალითად ვახტანგ გორგასლის ვამაკაციური ხაზის გენეტიკას ჩვენ ვერ ვნახავთ, თუ სადმე უკანონო შეიღებში არ დაიტოვდა...

- საქართველო შესწავლილი არ არის ამ მხრივ...

- ჩვენ უნდა მოვიქნებოთ სახსრები, გამოვხატოთ ნება ყველა დონეზე, რომ ქართველების გენოფონდი შევისწავლოთ. თორემ რა შედეგებს დაგვიდებენ, არც კი ვიცით...

რუსებსა და საერთოდ უცხოელ მეცნიერებში შეიმჩნევა ტენდენცია საქართველოსა და მთლიანად კავკასიის გენეტიკური არაპრომოგნობის (სიჭრელის) დასადასტურებლად. ფაქტია, რაც უფრო ხანდაზმულია ერი,

მით უფრო მეტია გენეტიკური პოლიმორფიზმი (სხვადასხვაობა), მაგრამ იმავე ლოგიკით, მათ ერთი, შეიძლება სხვაზე ბევრად ბებერი, მაგრამ საერთო წინაპარი აერთიანებთ... დღეს ყველა კავკასიის შესასწავლად იღვწის - რუსი, ევროპელი, ამერიკელი... რატომ? ცხინვალში შექმნეს ცენტრი და შეუდგნენ ათასკაციანი კონტინენტის კვლევას. რატომ მაინცდამაინც ცხინვალში? იმიტომ ხომ არა, რომ მერე ეს შედეგები რუსეთმა თავისი ინტერესებისთვის გამოიყენოს?

ოცნების იყენებენ თურქული მოდგმის, ირანულად მეტყველი ხალხი. ის, ვინც მათ დახვდათ - ალანები სულ სხვა ხალხი იყო, სავარაუდოდ კოლხურ-იბერიული მოდგმის ტომი, მათში მოხდა ასიმილაცია...

ქართველი ოცნების საკმაოდ დიდი ნაწილი ნაქართველარი ან შერეული მოდგმისაა. ამას ანთროპოლოგიური მონაცემები ადასტურებს. ახლა აღმოჩნდა, რომ მათ შორისაც ჩვენთვის ნაცნობი G2a ჰაპლოჯგუფი სჭარბობს, არადა უკვე შეინიშნება ტენდენცია რუსი მეცნიერებისაგან დასკვნების გაკეთებისა...

სომხეთს უკვე 3 000 კაცი ჰყავს შესწავლილი. ამდენივე რომ შევისწავლოთ, მეტი არც გვინდა, უკვე სრულყოფილ შედეგს დავუდებთ.

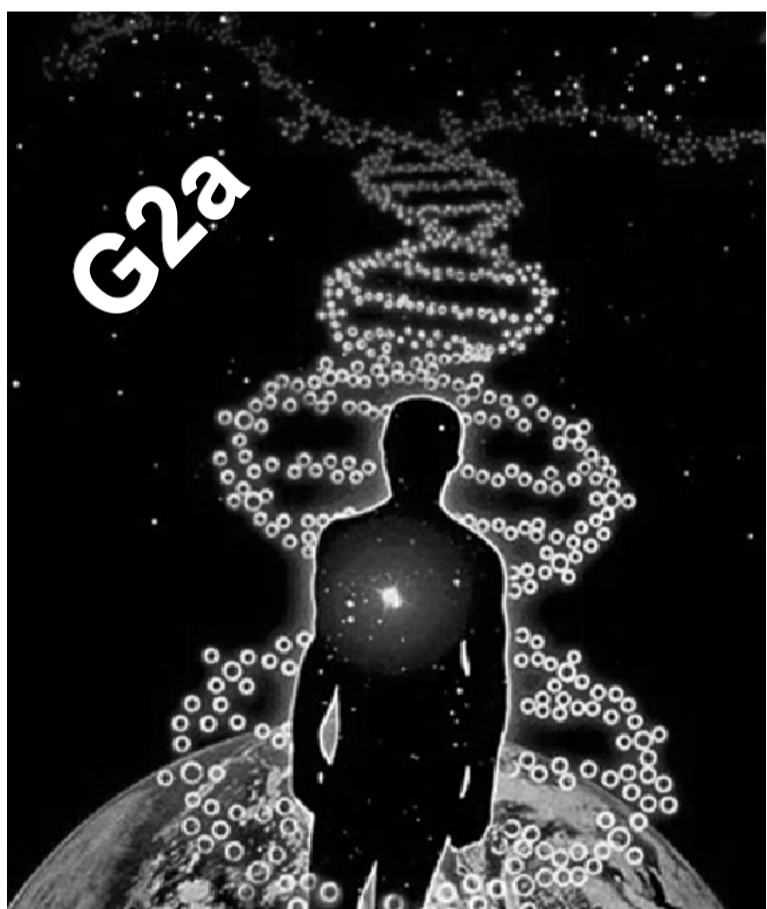
დროა, ჩვენც გამოვიქნებოთ საშუალება და დავაფინანსოთ ეს ძალიან მნიშვნელოვანი კვლევები!

ლელა ჯიყაშვილი

„ქართველების გენოფონდი უნდა შევისწავლოთ, თორემ რა შედეგებს დაგვიდებენ, არც კი ვიცით...“

რა არის ერის გენოფონდი და რა სახელმწიფოებრივი ინტერესი უკავშირდება მას

„რუს და უცხოელ მეცნიერებში შეიმჩნევა ტენდენცია საქართველოსა და მთლიანად კავკასიის გენეტიკური სიჭრელის დასადასტურებლად“

აღვადგინოთ ჰარმონია ადამიანსა და ბუნებას შორის

(პირველი გვერდიდან)
ქალაქში დასუფთავდა ელიის მთის ძირი, კულტურის სახლის უკან მდებარე სტადიონი, პოლიციისა და გამგეობის მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული დასასვენებელი პარკები. სოფელ სამრეკლოში სასაფლაო და მისი მიმდებარე ტერიტორია დასუფთავდა, ხოლო სოფელ ხორნაბუჯში შინმოუს-

ვლელთა მემორიალი. ამ სოფლებში დასუფთავების აქციაში მონაწილეობას დეოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებელი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი და გამგეობის თანამშრომლები იღებდნენ. 22 მარტი წყლის დაცვის დღეა. ეს არის დღე, როდესაც მსოფლიო საზოგადოებას კიდევ ერთხელ შეახსენებენ, თუ რაოდენ მნიშვნელოვანი პრო-

დუქტია სასმელი წყალი კაცობრიობისთვის და რაოდენ დიდი მნიშვნელობა ენიჭება წყლის რესურსების მოფრთხილებასა და რაციონალურად გამოყენებას. საერთაშორისო ექსპერტები თვლიან, რომ არც დღეს არსებული რეალობაა ნაკლებად შემამფრთხილებელი, რადგან სასმელი წყლის დეფიციტი თანდათანობით გლობალური პრობლემა ხდება. მეცნიერები კი

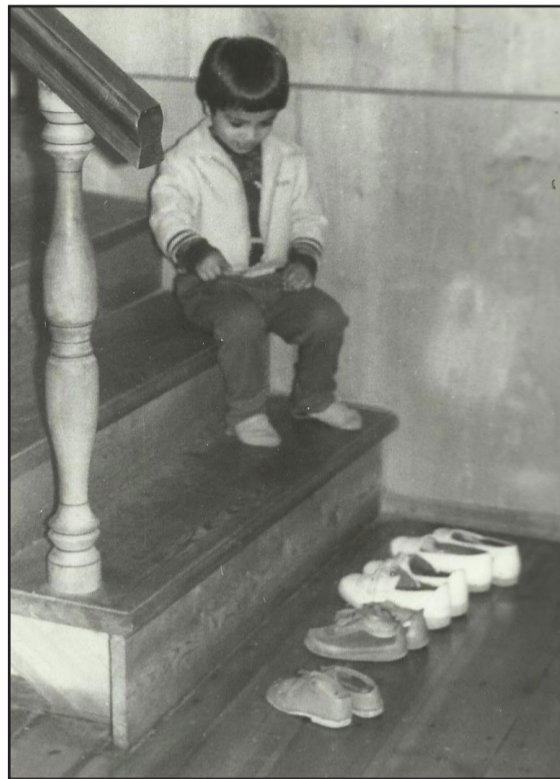
მომავლის სხვადასხვა სცენარს წინასწარმეტყველებენ, თუმცა, ერთ რამეში თანხმდებიან - ადამიანის უგუნური ქმედებებიდან გამომდინარე ცისფერ პლანეტას ეკოლოგიური კატასტროფა ემუქრება. ჩვენი ქვეყანაც, ალბათ, იმ ქვეყნების რიცხვს განეკუთვნება, სადაც სასმელი წყლის დაზოგვისა და მოფრთხილების პრობლემაზე განსაკუთრებულად

არასდროს უფიქრიათ. მრავალი ჩვენი თანამემამულე სრულებით დარწმუნებულია, რომ ქვეყანაში წყლის რესურსები ამოუწურავია და იოლად მოსაპოვებელი. ეს იმ ფონზე, როდესაც მსოფლიოში სასმელი წყლის დაზოგვა და მასთან დაკავშირებული ქმედითი ღონისძიებები უფრო და უფრო აქტუალური ხდება.

ინგა შილაშვილი

ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი

სურათები, რომელსაც თქვენ ახლა უყურებთ, გაზეთ „შირაქის“ არქივიდანაა ამოღებული და ის რედაქციის ყოფილი ფოტოკორესპონდენტის ნოდარ ქურციკიშვილის (ღმერთმა გაანათლოს მისი სული) მიერ არის გადაღებული 24 წლის წინ. ფოტოზე აკვანში მწოლიარე სამიოდე თვის ჩვილი ნინო პოპიაშვილია. მას მეურვეობს და სიყვარულით დაჰფიფინებს უმცროს დაიკოზე სულ რაღაც ათიოდე წლით უფროსი ქეთევან პოპიაშვილი. მათ შუა კიდევ სამი მოზარდია:

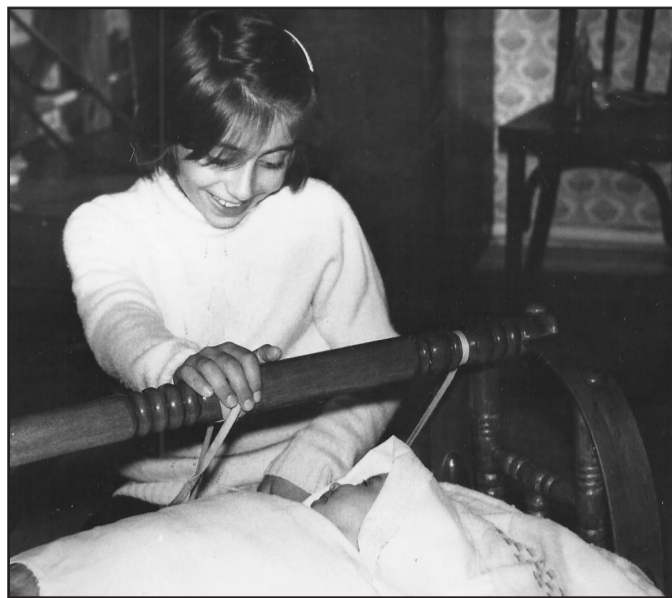
ნათია, თამარი და პაპის მოსახლე სოლომონი. ისინი ერთ მშვიდობიან, ჰარმონიულ, სიყვარულით და სითბოთი სავსე ოჯახში იზრდებიან. სპირიდონ პოპიაშვილი და მანანა (დოდო) ბილიაშვილი ნამდვილად ქართულ ტრადიციებზე დაფუძნებული ოჯახი შექმნეს. შვილთა სიმრავლეც მამა-პაპისაგან მოსდევს. თავდაუზოგავად შრომის და ჯაფის ნაყოფია დიდი, ორსართულიანი ლამაზი ბინა და ეზო-კარმიდამო, რომელიც ხან სიხარულით და ნარმატებით, ხან პრობლემებით და სანუხარით არის სავსე. ცხოვრების აზრიც ხომ ეს არის?!

მეორე სურათზე კიბეზე ჩამოგდარი დაღონებული სოლომონი დების ფეხსაცემელებს დასცქერის და „ნუხს“: - რა დაათხოვებო ოთხ-ოთხ დას, ამათი მზითვის გამზადება იოლი როდის იქნებაო, კარგი სიძეები მაინც შემხვებოდნენო... ეგრე აგიხდეთ ყველა ნატვრა-სურვილი და გაეკარწყლდეთ შიში, როგორც პატარა სოლომონს აუხდა. დღეს ამ ოჯახს ოთხი საუკეთესო სიძეც ჰყავს და გოგონებმაც ძალიან კარგად გამოიბეს თავი. მშობლების დამეგერი, მშვიდი, მშრომელი და ღირსეული ქალბატონები დადგნენ:

უფროსი - ქეთევანი 34-35 წლისაა. სკოლის ნარმატებით და მთავრების შემდეგ სამედიცინო უნივერსიტეტი დაამთავრა. ბედი გოგითა მიქაუტაძეს დაუკავშირა. ჰყავს ორი ვაჟი: პაპის მოსახელე რომანი და ლუკა. ცხოვრობს დიდ ლილოში. ერთ-ერთი დიდი საბავშვო ბაღის პედაგოგია და თავის შვილებთან ერთად ჩვენი

მომავლის ჯანმრთელობას სდარაჯობს.

ნათია 33 წლის გახლავთ. მანაც უმაღლესი განათლება მიიღო და თანამედროვე ტექნოლოგიების სპეციალისტია, ბუდე სულ ახლოს სოფელ სამრეკლოში მოიხსოვრება, წყარუაშვილებს ჩაურძლევდა და ზურაბს ორი შვილიც აჩუქა - ბებუის მოსახელედ ნანუკა იზრდება, ფუძის და გვარის გამგრძელებლად კი-ნიკოლოზი. პროფსასწავლებელში მუშაობს და ზრუნვას არ აკლებს თავის პატარა ოჯახს.

მომდევნო თამარ პოპიაშვილია. ის უკვე 30 წლისაა. მოასწრო ტექნიკური უნივერსიტეტის ფერადი ლითონების ექპერტი გამხდარიყო, მოუპოვებინა სერთიფიკატი ინგლისურ ენასა და საბუღალტრო-სააღრიცხვო საქმიანობაში, ოჯახი შექმნა ერთ ძალიან კარგ ახალგაზრდასთან-გიტა ხიზანიშვილთან და ორი ვაჟის-საბას და ლუკას დედა გამხდარიყო.

ის პატარა ნინო კი სულ ახლახანს 2 თებერვალს 24 წლის გახდა. ისიც სამედიცინო უნივერსიტეტს ამთავრებს, მომავალი ფარმაცოლოგია, ვალერი მანგოშვილთან ერთად რამდენიმე თვის წინ პაპის მოსახელე პატარა გეგას (გელა) დაბადება იზეიმა.

ასე, რომ სოლომონმა დები ძალიან კარგად დააბოლოა, შვიდი დისშვილის საყვარელი ბიძაც გახლავთ, მაგრამ...

მისთვისაც დროა, ოჯახი შექმნას, უკვე დაამთავრა ტექნიკური უნივერსიტეტის ენერგეტიკის ფაკულტეტი და რუსთაველის საფლუსე კირქვების მდაროთა სამმართველოში ენერგეტიკად მუშაობს. ფუძის გახარებას და გამრავლებას სულმოუთქმელად ელიან ნაჯაფარი მშობლები, ერთი თბილი და საქმიანი რძალი მათთვის ალაღია. იმედა, ასეც იქნება. სიხარულს, სიყვარულს და დიდ ბედნიერებას ვუსურვებ პოპიაშვილების დიდ ჯალაფს და რადგან ვიცი, რომ ეს „ისტორიული“ სურათები მათ საოჯახო ალბომებს არ ამშვენებს, საშუალებას ვაძლევ, გაზეთის ეს ნომრები მაინც შეინახონ სახსოვრად, რადგან ეს მათი დაუკინყარი და განუმეორებელი ბავშვობაა.

ნაირა გორაშვილი

საქმითმეტყველი

გაზეთ „შირაქის“ მკითველს მინდა გავაცნო და წარვუდგინო ერთი ჩვეულებრივი, მაგრამ ამავე დროს, არაჩვეულებრივი ქიზიყელი კაცი, რომელსაც არა აქვს არანაირი ტიტული, არ ჰქონია დიდი პოსტი და თანამდებობა, მაგრამ მოპოვებული აქვს კარგი, უღალატო კაცის სახელი, რაც თავისი ალალი გულით, პატიოსნებითა და ვაჟკაცობით დაიმსახურა.

ჯერ ორი ათეული წელიც არ გასულა, რაც ეს კაცი გავიცანი, მაგრამ უკვე თამამად შემიძლია ვთქვა, რომ შინ, თუ გარეთ, შრომაში, თუ ლხინში მისაბძია. დიდთან დიდია, პატარასთან პატარაა, საქმითმეტყველია, და რასაც იტყვის, მის ნათქვამს ფასი და ნონა აქვს ყველგან და ყოველთვის.

როგორც უკვე აღვნიშნე, ჯერ ორი ათეული წელიც არ არის, რაც ზაურ გონაშვილი გავიცანი და დღითი დღე, თვიდან თვემდე, წლიდან წლამდე მუდამ თავისი მოქმედებით, შრომით, ლექსებით, კაცურ-კაცობით ჩემში ამკვიდრებდა ჭეშმარიტი ქართველის სახეს.

ზაურის კვი-კაცობაზე და ადამიანობაზე ბევრი რამის თქმა შეიძლება, მაგრამ აქ რამდენიმე მნიშვნელოვან თვისებასა და მომენტებს აღვნიშნავ და დარწმუნებული ვარ, მკითხველიც უთუოდ დამეთანხმება, რომ მის შეფაბაში, არ ვაჭარბებ, იქნებ მის ზოგადი მამულიშვილურ საქმეებს ვერ ვცნობ, ან ვერ ვაშუქებ, მაგრამ უბრალოდ რაც მე, ერთმა მისმა მეგობარმა და თანამოქალაქემ დავინახე, ის უნდა გადმოვცე.

დღეს დედოფლისწყაროს ლიტერატურული ცხოვრება რომ გამოცოცხლდა, ამაში ზაურის ღირსეული წვლილი და როლი მიუძღვის. ის არის რაიონის მწერალთა ასოციაციის ერთ-ერთი დამფუძნებელთაგანი. ასოციაციის მიერ გამოცემული წიგნების ხელშეწყობით, ლიტერატურული ღონისძიებების, შეხვედრების, იუბილეების აქტიური მონაწილე.

აქვე ვიტყვი, რომ ზაურის ამ მხრივ ამაგი და შრომა ამაოდ არ წასვლია. ბატონმა ზაზა გამგებელმა ჩვენი რაიონიდან ერთ-ერთი პირველი წიგნი უსასყიდლოდ სწორედ ზაურ გონაშვილის, მისი მეუღლისა და ქალიშვილის წიგნი დაბეჭ-

და. რაკი ზაურის წიგნი და ლექსები ვახსენე, ბარემ აქვე ვიტყვი, რომ მისი ბევრი ლექსი გახალხურებულია, იგი სიმღერადაა ქცეული. მისი ლექსები შეტანილია კახეთის პოეტიკა კრებულში „ირმების გადასახედი“. აგრეთვე, ორი ათას ცხრა წელს გამოცემულ კრებულში „დედა ქართულ პოეზიაში“. ზაური კარგ, მშვენიერ, ლექსებს რომ სწერს ამაზე ორი აზრი არ არსებობს.

ლექსი და პოეზია ქართველს რომ სისხლში და ხორცში აქვს გამჯდარი ეს ყველამ იცის, მაგრამ ზაურის ლექსებისადმი სიყვარული, როგორც თვითონ ამბობს, ობოლა ჯალაიაბაურმა შთაუნეგრა და აიძულა თურმე. ეს კი, მათი ერთად მუშაობის დროს ხდებოდა, როცა ხარაჩოზე, ან დაზვასთან მუშაობისას ობოლა ლექსის თქმა-კითხვას აძლებდა და აიძულებდა. იმდენი მეჩინა, რომ შემაყვარა ლექსების კითხვა, ბოლოს წერასაც მივყავ ხელიო, -ხშირად უთქვამს ზაურს.

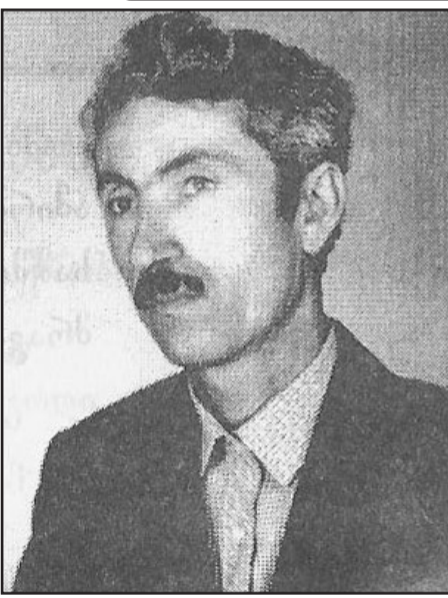
ზაურის კვი-ქართველობაზე ისიც მეტყველებს, რომ სხვისი სიხარული უხარია და მოძმის ტკივილი ანუხებს, ქაფრა-შალაშინი მისი ცხოვრების თანამგზავია და ავერ ექვს ათეული წელია, რაც ამუშავებს და ამშვენებს ნაცნობებისა თუ უცნობების სახლ-კარს, რამდენჯერ უთქვამს სიამაყით, რომ ჯაფარიძე (სამრეკლო) ჩემი სვეტიცხოველიაო.

რაკი მის პროფესიას შევხებით, მინდა სიამაყით აღვნიშნო, რომ ზაურის მადლიანმა მარჯვენამ ააშენა დედოფლისწყაროში ღვთისმშობლის მიძინების სახელობის ეკლესია და წმინდა ელის ტაძარი, ღვიძლ სოფელში წმინდა სერაფიმე საროველის სახელობის ტაძრის რესტავრაციაც ხომ უიმისოდ არ ჩატარებულა.

ზაური სანიშუმა, როგორც ოჯახის უფროსი, მეუღლე, პაპა, მეზობელი თუ მეგობარი. ამაში დამეთანხმება ყველა, ვინც კი ერთხელ მაინც სწევია მის ოჯახს.

შევადგებ თუ არა მათი ეზოს ქუჩის კარს, გაზაფხულ-ზაფხულში თვალში გეცემა სუფთად გემოვნებით გაკეთებული მონყობილი საცალფეხო ბილიკი,

„შირაქის“ ფოსტა

აქვე გთავაზობთ ზაურ გონაშვილის ლექსებს.

შინა შარ

კახეთის წვრებში გაწვრილი ერთი კახელი ბიჭი ვარ. შირაქის მადლიან მიწის ყოველ გოჯს დანახიჯი ვარ. ივრის ტალღები მრავალჯერ გადამიცურაფს მხარულით, ალანის დუდუნს ვუსმენდი ტრფობითა და სიყვარულით. სონანაუჯს ვხეტიალობდი, თამარის საფლავს ვეძებდი, ლამაზ გოგონას ვეტრფოდი, მის უნახავად ვერ ვძლებდი. მიეჯარდა შინდგონის ვეავილი, ვეფერებოდი შვილივით, ცინის კედლებზე ვიდექი გაუტყნავი გმირივით. გომბარის ლამაზ სერგებზე ამიბებენ-ჩამიბებენია, სამშობლოს სადრეკელი მრავალი დამიწვრია. ნახდის კუნჭულში გაწვრილი ერთი კახელი ბიჭი ვარ, ორმოცდაათი წელია, რაც ხელში ქაფანა მიჭინავს. განჯდე, მამაო, სოფელსა, ქონი ვერ ნახო ჩაღურთი, ქვითკირის კედლებს ვაშენებ ტრფობითა და სიყვარულით.

* * *

მე აგურს უფრო კარგად ვაღაგებ, ვიდრე რითმას და ლექსის სტრქონებს, წახდახან მადის ჩემთანაც მუხა და ალაღივით ჩამომიქროლებს. ერთ წუთით ეველა დამავიწყდება, ქაფჩა, ჩაქუჩი და აგურები, და იწერება ავად თუ კარგად, განაჯობები და ნახულები. მე მაძინ სულით ვარ მშვენიერი, როგორც ვეავილი ნახანაკურები, თითქოს მე ჩემს წალხს რაღაცით ვშველი, თითქოს რაღაცით ვემსახურები.

ჯუშგარი შირაქისაშვილი

ზაურ გონაშვილი

მოსწავლეთა სასახლეში რა, სად, როდის "გაიმართა"

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლში, სკოლის მოსწავლეებს შორის ინტელექტუალური თამაში „რა, სად, როდის“ გაიმართა. თამაშის დასრულების შემდეგ კი გამგებელმა გამარჯვებულები სერთიფიკატებით დააჯილდოვა.

ინტელექტუალურ თამაშში მონაწილეობის გამგებელი ნიკოლოზ ჯანაშია ამხნევებდა, გამარჯვებულებს სიგელები სწორედ მან გადასცა. ინტელექტუალთა შვიბრს ესწრებოდნენ დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის განათლების, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამსახურის უფროსი თამარ თამაზაშვილი, სპეციალისტი ნანული ნატროშვილი, ასევე, სააღმზრდელო ცენტრის წარმომადგენლები.

კონკურსის მიმდინარეობისას, მანამდე, ვიდრე ყოფილი შედეგებს აჯამებდა, დამსწრე საზოგადოებას მოსწავლე-ახალგაზრდობის შემოქმედებითი წრის წევრები მხატვრულად უკეთხავდნენ ცნობილი პოეტების ლექსებს.

შეჯიბრი სანდაში

9 მარტს ქ.თბილისში, "შრომი-თი რეზერვების სპორტულ კომპლექსში" გაიმართა საერთაშორისო ტურნირი ევრაზიის თასზე

"სანდამი", (ჩინური კიბოქსი), სადაც მონაწილეობა მიიღო დედოფლისწყაროს "საბრძოლო ხელოვნების ფედერაციამ" და სოფ. ზ/

მაჩხანის კლუბმა 15 კაციანი შემაჯიბრის იყო გრანდიოზული. მასში 240 სპორტსმენი ასპარეზობდა. დედოფლისწყაროს "საბრძოლო ხელოვნების ფედერაცია" წარმოდგენილი იყო გუნდის ახალი 5 კაციანი შემადგენლობით. მათ ამ შეჯიბრში შემდეგი შედეგები აჩვენეს:

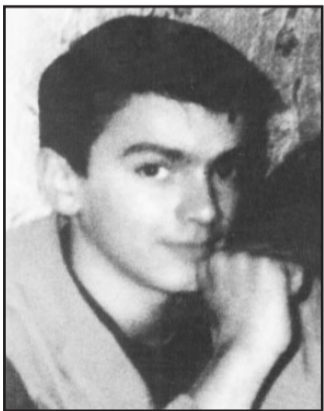
1) სამხარაძე სანდრო-18წლის, 65კგ. კატეგორიაში ადგილი
2) ზაბროდინი პეტრე-11წლის, 34კგ. ნ. კატეგორიაში-III ადგილი
3) გოგმივილი ზურაბ-13წლის, 50 კგ. ნ. კატეგორიაში-III ადგილი

ასპარეზობაში მონაწილეობდნენ აგრეთვე გიორგი პოპიაშვილი და ვასილ ჩივაძე. ახლადჩამოყალიბებულმა გუნდმა გამოუცდელი გამო ვერ აჩვენა სასურველი შედეგი, მიუხედავად იმისა, რომ ძალისხმევა არ დაუშურებიათ. როგორც გუნდის ხელმძღვანელმა და ამ შეჯიბრებაში დედოფლისწყაროელი სპორტსმენების მონაწილეობის ორგანიზატორმა, საქართველოს "საბრძოლო ხელოვნების ფედერაციის" ვიცე-პრეზიდენტმა მიხეილ სეხნიაშვილმა ჩვენთან საუბარში აღნიშნა, გუნდის გამოუცდლობას დავით ადგილზე სიახლეები, თამაშის წესების შეცვლა, თეორიულ-პრაქტიკული გადაცდომები და ეს ყველაფერი ერთად კი ჩვენს სპორტსმენებზე ნეგატიურად აისახა. მიუხედავად არანარმატებული ასპარეზობისა, ისინი მადლობას უხდებიან დედოფლისწყაროს გამგეობის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამსახურის უფროსს თამარ თამაზაშვილს, კულტურისა და სპორტის ცენტრის დირექტორს ნინო ბახუტაშვილს და ამავე სამსახურის მთ.სპეციალისტის მამუკა ალდაშვილს განუვლი მხარდაჭერისათვის.

ელზა ხარაშვილი

გახსენება

კობა ტატუნაშვილი

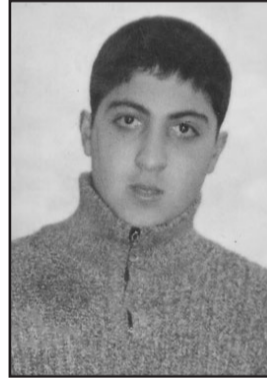

ჩვენს კობა, დედის პირველი სიყვარული სიხარული, მე ხომ შენგან პირველი ვიგრძენი დედაშვილური, დედობრივი სიბო, სიყვარული, სიხარული, მაგრამ ეს ყველაფერი ჩემთვის და შენთვის ხანმოკლე აღმოჩნდა, რადგან 17 წლის მარტში მეხვიეთ გავარდა შენი და შენი მეგობარი ანისა და თინიკოს ტრაგედიის ამბავი, რამაც დიდი ჭრილობები მოგვაცენა ყველა მშობელს. ჯერ ხომ ვარდის კოკრებივით გაუშლელი იყავით და ამის შემდეგ უნდა

მანანა და გელა ტატუნაშვილები

მონატრება

ნიკა სეფიაშვილი

28 მარტი ნიკას დაბადების დღეა, 15 მარტი-მისი გარდაცვალების თარიღი.

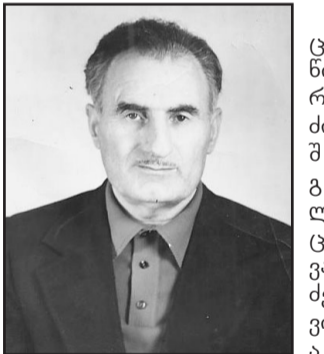
ნიკა, ჩვენს მარად 15 წლის ვაჟკაცო, რვა წელი გავიდა, რაც ამქვეყნიური ცხოვრება დატოვდა ზეცაში უფალთან გადაინაცვლე. ახლა 23 წლის გვეყოლებოდი, რა ბედნიერები ვიქნებოდით ერთად, შენ უკვე დაოჯახდებოდი და ცხოვრებაში შენი ადგილიც გქვენებოდა.

ჩვენს ახალს და კეთილს ბიჭო, უფალმა უხვად მოგამაძლა ყველა კარგი ნითვისება, რაც კი ადამიანს გააჩნია. ყველა ასაკის ადამიანთან ამხანაგობდი, ყველა გიყვარდა, ყველას გასაჭირი გულთან მიგქონდა, უშურველად გაიღებდი შენი შრომით ნაშრომს უკანასკნელ კაპიკს სხვის დასახმარებლად. მუდამ სიყვარულსა და სიკეთეს რომ თესავდი, ახლა იმკი. გულს ახარებს შენს საფლავზე ფეხის ნაკვალევი და ჩამწვავი

შენი მოჯახი

გამოსათხოვარი

ვანო ილიას ძე თარაშვილი (1923-2014)

სულ ცოტა ხნის წინ დაასრულა ბრძოლით და შრომით განვლილი სიცოცხლის გზა ვანო ილიას ძე თარაშვილი. ეს აღაშთიანი თავისი არსებობით და დამსახურებით გვილამაზებდა ანწყოს, როგორც ისტორიის ცოცხალი მემკვიდრე. დღეს კი წარსულში გადასახლდა და თავისი სახელოვანი მოღვაწეობით კარგი კაცობის ნიშნად დაიკავა ჩვენი რაიონის ისტორიაში.

დიდი მხატვრის ნიკო ფიროსმანაშვილის სოფელში დაბადებულმა და გავრდილობა ვაჟკაცმა თავისი ცხოვრების გზა ბრძოლებით დაიწყო. თელავის პედაგოგიური ინსტიტუტის ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტის სტუდენტი ჯარში გაიწვიეს, საიდანაც ნამდვილ ომში მოხვდა.

მასწავლებლად დაიწყო მუშაობა. 1954 წლიდან სოფ.არბოშიკის სკოლაში გადმოვიდა და აქაც მათემატიკის მასწავლებლად განაგრძო მოღვაწეობა. 1967 წლიდან კი თავის მშობლიურ მირზაანს დაუბრუნდა და სოფლის რევანლიანი სკოლის დირექტორობასთან ერთად, მათემატიკის მასწავლებლის ფუნქციაც შეითავსა.

საკმაოდ მკაცრი და მომთხოვნი იყო, მაღალი პასუხისმგებლობით ეკიდებოდა თავისზე დაკისრებულ საქმიანობას და სხვებისგანაც იგივეს მოითხოვდა. სწორედ ამიტომაც, მის ბიოგრაფიას ამშვენებს არამარტო საბრძოლო დამსახურებისთვის მიღებული მედლები, არამედ ხანგრძლივი, კეთილსინდისიერი და ნაყოფიერი პედაგოგიური მუშაობისთვის მიღებული "შრომის ვეტერანის" მედალი და ქვეყნის პრეზიდენტების სხვადასხვა დროს მიღებული მადლობის წერილებიც.

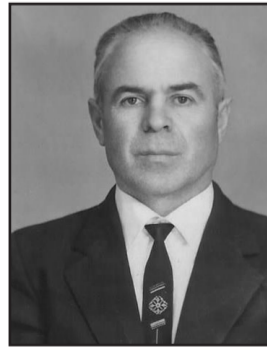
ოჯახიც გამორჩეული შექმნა. თავის მეუღლესთან თამარ გოგილაშვილთან ერთად აღზარდა შესანიშნავი შვილები-ილია და დავით თარაშვილები, ნესიერი, ჩუმი, და მშრომელი ადამიანები. ისინი სანიმუშო ძმები, მეუღლეები და მამები არიან, ოჯახის ტრადიციას აგრძელებენ და თავიანთი კარგი ადამიანობით მშობლების ამავსე უფრო მეტ ღირსებას და ლაზათს ჰმატებენ.

ვანო თარაშვილის მიერ განვლილი გზა და ნათელი კვალი დიდხანს დარჩება მისი ახლობლების და მეგობრების სსოვნაში. მის აღზრდილებს კი დიდხანს ემასხორებათ სკოლის დირექტორი, სოფლის ინტელიგენციის თავკაცი, თავისი კეთილი გულით, თუმცა, მუშაოვარი და მიუკერძოებელი ხასიათით.

მემორიალი და ახლოვლები

დიდი სამამულო ომის დაწყების პირველი დღეებიდანვე ჩაიცვა ჯარისკაცის ფარავა და აღარც გაუხვდა, ბოლომდე იბრძოდა, გამარჯვების სიხარულიც განიცადა და უკვე დაფაქცებულ-გამობრძმედილი დაუბრუნდა თავის კერას. დაწყებული საქმე გააგრძელა და პედაგოგის დიპლომის აღების შემდეგ, განაწილებით, სამაჩაბლოში, ზნაურის რაიონში წავიდა, სადაც სოფ.სხლიტის რევანლიანი სკოლის დირექტორად და მათემატიკის მასწავლებლად დანიშნეს. ერთი წლის შემდეგ მშობლიურ რაიონს დაუბრუნდა და სოფ. ზემო ქედის საშუალო სკოლაში ფიზიკა-მათემატიკის

ამირან ბილიაშვილი

მთელი კვირა ვფიქრობ, რა დავწერო შენზე, მამა. მიჭირს სიტყვებს შერჩევა, მიჭირს, მოვეყვ შენს სიკეთეს, ადამიანურობაზე, საოცარ იუმორზე, უსაზღვრო სიყვარულზე შვილებისა და შვილიშვილების მიმართ. ლექსებსა და ჭადრაკზე ალა-

რაფერს ვამბობ. ვერ ვეგუები უშენობას. ყოველ საღამოს გელოდები ისევ, მგონია, რომ მოხვალ. გაზაფხული მოვიდა, მამა... პირველი გაზაფხული უშენოდ. ყველაფერი შენს თავს მახსენებს: შენი დამცნობილი ხეები, დასაბარი ბოსტანი, ობლად დარჩენილი ფუტკრები...

უზომოდ მჭირდები და მაკლიხარ. გაზაფხული მოვიდა, მამა, გუშინ შენი დაბადების დღე აღვნიშნეთ, შენს გარეშე... გილოცავ...

ყველას და ყველაფერს მოენატრე, თვით გაზაფხულსაც...

შენი ლელა

მარინე და გურამ მოლაშვილები თანაგრძნობას უცხადებენ დედა მზიას, მძახლებს: ფრიდონს და ლალის, შვილებს: იესო, ფილი, ქეთი ნატროშვილებს ტარიელ ნატროშვილის გარდაცვალების გამო.

გამწვანების აქცია სამთაწყაროს სამლოცველო სახლში

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის სოფელ სამთაწყაროს წმინდა ნინოს სახელობის სამლოცველო სახლის ეზოში გამწვანების აქცია მოეწყო. ადგილობრივებმა, მამა ნიკოლოზ ლომსაძესთან ერთად ეზოში გემლიქის ჯიშის ზეთისხილის ნერგები გააშენეს.

ნერგები ეკლესიას თემურ ტარტარაშვილმა და კახა სარდალაშვილმა პირადი ინიციატივით გადასცეს და დარგვის პროცესში მონაწილეობა თავადაც მიიღეს. კახა სარდალაშვილს მსგავს აქციებში ადრეც მიუღია მონაწილეობა და წარსულშიც არაერთხელ შეუწირავს ხატი ეკლესიისთვის.

„მე წარმოშობით საინჟინო ვარ, სოფელ სამთაწყაროში მამიდაშვილები და სხვა ნათესავები ცხოვრობენ. ბავშვობისას მთელ არდადეგებს სამთაწყაროში ვატარებდი ხოლმე. დაახლოებით ერთი თვის წინ ამ სამლოცველო სახლში წირვას დავესწარი, გარეთ რომ გამოვედი და მოტიტვლებული ეზო ვნახე, ვიფიქრე აქ მხოლოდ ზეთისხილი გაიხარებდა და ამჟამად ჩანაფიქრი სისრულეში მოვიყვანე,“ — აცხადებს იდეის ავტორი თემურ ტარტარაშვილი.

სოფელ სამთაწყაროში ტაძრის მშენებლობა იგეგმება, უწმინდესის მიერ უკვე შერჩეულია სპეციალური ადგილი, ამჟამად შემოწირულობების შეგროვება მიმდინარეობს.

ულოცავენ!
კახა და მამა დოღანაშვილებს!
 გილოცავთ ქალიშვილის, პატარა მარიამის დაბადებას!..
 ღმერთმა ჯანმრთელობა და ღვთის წყალობა არ მოაკლოს, ბედნიერი და სახელოვანი გოგონა გაზრდილიყოს მშობლების და ახლობლების სასახელოდ.

სიყვარულით, ბებია მანანა და პაპა გომედი.

ია მუჯირიშვილს! ზურა ნასრაიშვილს!

გილოცავთ შვილის პატარა ნანიკოს დაბადებას, რომელმაც უდიდესი სითბო, სინათლე და სიხარული შემოიტანა ჩვენს ოჯახში.

გისურვებთ ჯანმრთელობას და ბედნიერებას, სიყვარული და სიხარული ყოფილიყოს თქვენი ცხოვრების თანამგზავრი.

პატარა ნანიკო კი გაზრდილიყოს სასახელო ქალბატონი. იხარეთ და იმრავლეთ.

ნანი ბალაშვილი, სოფელი ზემო მაჩხაანი.

თორნიკე ნიკაურს!

ჩვენო სიხარული, გილოცავთ დაბადების დღეს, ჯანმრთელობას და ერთიან, მშვიდობიან საქართველოში ცხოვრებას გისურვებთ. ღმერთი გფარავდეს და მუდამ წარმატების მომტანი ზურგის ქარი დაგებედებოდეს.

ივარი და ნინო ნიკაურები

სიასლენ!

26 თებერვლიდან ქალაქ დედოფლისწყაროში მუშაობას იწყებს ინკუბატორი სპეციალურად იხვის კვერცხის გამოსაჩეკად. ასევე მიიღება ნებისმიერი ფრინველის კვერცხი.

მისამართი: ქალაქი დედოფლისწყარო, კოსტავას ქუჩა N14, კულტურის სახლთან. მისასვლელი-ახალი პოლიციის ან ბაზრის მხრიდან. მსურველებმა დარეკეთ:

☎ 579 33 07 41; 555 00 79 16; 557 23 88 99; 790 40 82 15 იკითხეთ თამაზი.

აქცია - „გავუფრთხილდეთ წყალს!“

დედოფლისწყაროელმა მოზარდებმა წყლის დღე აღნიშნეს. კერძო სკოლა „ბენაურის“ ეკოკლუბი „თეთრი აკაცია“ მოხალისეებმა სპეციალური აქცია გამართეს და მუნიციპალიტეტის მოსახლეობას წყლის მოფრთხილებისკენ მოუწოდეს.

„გავუფრთხილდეთ წყალს“; „ჩვენი ორგანიზმის 80% წყალია“; „წყალი ერთადერთი ნივთიერებაა, რომელიც გაყინვისას ფართოვდება, გათბობისას კი ვიწროვდება“ — ამგვარი სლოგანები ახალგაზრდებმა ქალაქ დედოფლისწყაროში, ხალხმრავალ ადგილებში გამოაკრეს.

„ძალიან გვინდოდა რამე გავეკეთებინა ამ დღესთან დაკავშირებით და შევეცადეთ ასეთი გზით შეგვეხსენებინა ჩვენი მოსახლეობისთვის წყლის მნიშვნელობა. ქალაქის ყველაზე ხალხმრავალ ადგილებში გავაკარიტ პლაკატები. სამწუხაროდ ზოგიერთმა კეთილისმსურველმა ადამიანმა რამდენიმე საათიც კი არ გააჩერა ჩვენი პლაკატები და მიუხედავად ხელმეორე გაკერისა რამდენიმე საათში ისევ ჩამოხეუ-

ლი დაგვხვდა. გული მწყდება, რომ ასეთი რეაქცია აქვთ, თუმცა იმედს ვიტოვებთ, რომ ჩვენს შედეგს მაინც მივალნევთ და მცირე წვლილს მაინც შევიტანთ ბუნების დაცვაში,“ — აცხადებენ „ბენაურში“.

სკოლაში ეკოკლუბი „თეთრი აკაცია“ რამდენიმე თვეა მოქმედებს.

დასუფთავების აქცია „არწივის ხეობაში“

გარემოს დაცვის კუთხით სხვადასხვა სახის აქტივობები დედოფლისწყაროში კვლავაც გრძელდება.

ვაშლოვანის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის ორგანიზებით „არწივის ხეობის“ ბუნების ძეგლზე და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე დასუფთავების აქცია მოეწყო. მასში ნაკრძალის ადმინისტრაციის თანამშრომლების გარდა ადგილობრივი მოსახლეობაც მონაწილეობდა.

პოლიეთილენის ბოთლების, ცელოფენებისა და სხვა საყოფაცხოვრებო ნარჩენებისგან დასუფთავდა მიდამოები. მონესრიგდა ასევე, ხორნაბუჯის ციხის მიმდებარე ტერიტორია, რომელიც ასევე ვაშლოვანის დაცული ტერიტორიების შემადგენლობაში შევიდა.

ყურადღება!

სოფლის მეურნეობის სამინისტროს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახური საქართველოს მასშტაბით მიმდინარე სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ჩამოყალიბებასთან დაკავშირებით მიმართავს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობას და დაინტერესებულ პირებს შეახსენებს, რომ მათთვის საჭირო საკითხებზე ინფორმაციის მიღების უზრუნველსაყოფად მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო - საკონსულტაციო სამსახურმა სოფ. ზემო ქედსა და ქ. დედოფლისწყაროში საინფორმაციო შეხვედრების შემდეგ, ყველა სოფლის რწმუნებულს გადასცა კანონი და სანიმუშო წესდება კოოპერატივების შექმნასთან დაკავშირებით. გარდა ამისა, სოფლის მეურნეობის სხვადასხვა სიახლეებს გაეცნობით ჩვენი ვებ-გვერდის შემდეგ მისამართზე: www.facebook.com/fermerebi სოფლის მეურნეობის საკითხებზე დამატებითი კითხვების შემთხვევაში შეგიძლიათ მოგვმართოთ მისამართზე: ქ. დ/წყარო, კოსტავას 42 (გამგეობის შენობა, მე-2 სართული)

☎ 599402110; 599917573; 598180434
599337890; 595858378

„დედოფლისწყაროს საათი“

კვირა 17:30

ყოველ კვირას 17:30 წუთზე დედოფლისწყაროს ახალი ამბები, ვიდეორეპორტაჟები და ადგილობრივი სტუმრები „ობიექტივის“ ეთერში თოქ-შოუ „დედოფლისწყაროს საათი“. განმეორებითი ჩვენება 00:30 წუთზე

მოდებენ თანამგზავრზე: Astra 1G: აღმ. გრძედის 31.5, სიხშირე 11817 MHz, პოლარიზაცია V, სიჩქარე 27500, FEC 5/6, ფორმატი MPEG4 და MAGTIsat-ის თუფმებზე

ა მ ი ნ დ ი

დე დო ფ ლ ის წ ყ ა რ ო

მრგვაბათი 31.03	სამგვაბათი 01.04	მთხვაბათი 02.04	სუთვაბათი 03.04	პარასკევი 04.04	შაბათი 05.04	კვირა 06.04
დღე ღამე	დღე ღამე	დღე ღამე	დღე ღამე	დღე ღამე	დღე ღამე	დღე ღამე
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°	10°	5°	5°
1°	0°	6°	5°			